

Konsolidirani finansijski izvještaji
Ericsson Nikola Tesla Grupa

PROFIL MATIČNOG DRUŠTVA I OVISNIH DRUŠTAVA (GRUPA)

POVIJEST I NASTANAK

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Matično društvo) je hrvatsko društvo koje kontinuirano posluje već preko šezdesetpet godina, a dokazalo se kao vodeći dobavljač i izvoznik specijalizirane telekomunikacijske opreme te ICT i programskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Matično društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća Nikola Tesla - Poduzeće za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je ove konsolidirane financijske izvještaje sastavio na dan 31. prosinca 2014. godine za godinu koja je tada završila, i to za Matično društvo i njegova četiri aktivna ovisna društva (od kojih dva sa sjedištem u Hrvatskoj, jedno u Bosni i Hercegovini i jedno na Kosovu) te dva neaktivna ovisna društva sa sjedištem u Hrvatskoj.

OSNOVNE DJELATNOSTI

Osnovne djelatnosti Grupe su istraživanje i razvoj telekomunikacijskih programa i usluga, projektiranje, ispitivanje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja, upravljanje uslugama te isporuka i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava, prvenstveno kupcima u Republici Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini, kao i kupcima u Srednjoj i Istočnoj Europi te kompanijama unutar Ericssonove grupe.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

NADZORNI ODBOR, UPRAVA I IZVRŠNO POSLOVODSTVO

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2014. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Roland Nordgren	Ponovno imenovan 5. lipnja 2012. godine	Predsjednik
Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 31. svibnja 2011. godine	Član; zamjenik predsjednika
Carita Jönsson	Ponovno imenovana 5. lipnja 2012. godine	Član
Dubravko Radošević	Ponovno imenovan 27. svibnja 2014. godine	Član
Zvonimir Jelić	Ponovno imenovan 8. srpnja 2014. godine	Član i predstavnik zaposlenika

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Gordana Kovačević	Ponovno imenovana 1. siječnja 2010. godine	Direktorica
-------------------	--	-------------

PROFIL MATIČNOG DRUŠTVA I OVISNIH DRUŠTAVA (GRUPA) (NASTAVAK)

Izvršno posloводство

Članovi izvršnog posloводства na dan 31. prosinca 2014. godine:

Gordana Kovačević	Direktorica
Branko Dronjić	Direktor, Informacijske tehnologije i ispitna okolina
Damir Bušić	Direktor, Upravljanje komercijalnim aspektima poslovanja
Dario Runje	Direktor, Centar za kompetencije i logistika; Kompetencijska domena za radiopristupne mreže
Dragan Fratrić	Menadžer, Opći poslovi
Goran Ožbolt	Direktor, Prodaja i marketing za Tele2 i Alternativne operatore
Grga Mrkonjić	Direktor, Prodaja i marketing za HT
Hrvoje Benčić	Direktor, Rješenja za kupce; Operativna/poslovna podrška kupcima
Ivan Barać	Direktor, Prodaja i marketing za ZND
Jagoda Barać	Direktorica, Prodaja i marketing za susjedne zemlje
Marijana Đuzel	Direktorica, Upravljanje ljudskim potencijalima, organizacija i pravni poslovi
Milan Živković	Direktor, Strategija i razvoj poslovanja
Miroslav Kantolić	Direktor, Prodaja i marketing za VIPnet
Patrick Gerard Martin	Direktor, Centar za istraživanje i razvoj
Patrik Wahlgren	Direktor, Financije
Snježana Bahtijari	Direktorica, Komunikacije
Tihomir Šicel	Savjetnik za prodaju

ODGOVORNOSTI UPRAVE I NADZORNOG ODBORA ZA PRIPREMU I ODOBRAVANJE KONSOLIDIRANIH GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Odgovornost je Uprave za svaku poslovnu godinu pripremiti konsolidirane financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijske pozicije Grupe i rezultata njezina poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima općenitu odgovornost za poduzimanje koraka u cilju očuvanja imovine Grupe te sprečavanja i ustanovljavanja prijevара i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, koje će dosljedno primjenjivati, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena te pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako pretpostavka da će Grupa nastaviti s poslovanjem nije primjerena.

Uprava je odgovorna dostaviti Nadzornom odboru godišnji izvještaj o ekonomskom položaju Grupe zajedno s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima na odobrenje. Nakon odobrenja, izvještaji će biti predloženi Glavnoj skupštini dioničara Grupe.

Konsolidirane financijske izvještaje na stranicama 64 do 120 Uprava je odobrila 2. travnja 2015. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Gordana Kovačević
Direktorica
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
10000 Zagreb
Hrvatska

Izješće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Ericsson Nikola Tesla d.d.

Izješće o financijskim izvještajima

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Ericsson Nikola Tesla d.d. i njegovih podružnica ("Grupa") koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2014. godine te konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te bilješke koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su konsolidirani financijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u konsolidiranim financijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2014. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Izješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Pročitali smo priloženo Godišnje izvješće Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. koji se sastoji od Općeg i Društvenog djela. Potvrdili smo da su podaci, sadržani u navedenim dijelovima Godišnjeg izvješća koji opisuju informacije također prikazane i u konsolidiranim financijskim izvještajima, u svim značajnim odrednicama, u skladu s konsolidiranim financijskim izvještajima.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 2. travnja 2015.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Zagreb, Ulica kneza Lj. Posavskog 31

John Mathias Gasparac
Član Uprave

Slaven Kartelo
Ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

Ericsson Nikola Tesla d.d.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O
SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine

		2014.	2013.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	3, 4	1.314.868	1.345.226
Trošak prodanih proizvoda		(1.135.261)	(1.125.093)
Bruto dobit		179.607	220.133
Troškovi prodaje		(56.330)	(60.694)
Administrativni troškovi		(34.125)	(32.676)
Ostali poslovni prihodi		3.772	2.120
Ostali poslovni troškovi		(11.488)	(1.644)
Dobitak iz poslovanja		81.436	127.239
Financijski prihodi	7	6.903	17.284
Financijski rashodi	7	(8)	(163)
Neto financijski prihodi		6.895	17.121
Dobit prije oporezivanja		88.331	144.360
Porez na dobit	8	(981)	(5)
Dobit za godinu		87.350	144.355
Ostala sveobuhvatna dobit – stavke koje se naknadno mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka:			
Tečajne razlike		78	13
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		87.428	144.368
Zarada po dionici (kuna)	9	65,78	108,67

Ericsson Nikola Tesla d.d.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

na dan 31. prosinca 2014. godine

IMOVINA	Bilješke	2014.	2013.
		'000 kn	'000 kn
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	135.715	131.616
Nematerijalna imovina	11	5.481	2.112
Zajmovi i potraživanja	12	19.153	18.801
Ostala dugotrajna imovina		40	40
Ukupno dugotrajna imovina		160.389	152.569
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	13	30.946	51.506
Potraživanja od kupaca	14	190.572	246.152
Potraživanja od povezanih društava	25(c)	81.849	71.819
Ostala potraživanja	15	2.820	3.715
Potraživanja po preplaćenom porezu na dobit		8	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	16	44.081	109.845
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		1.956	1.156
Novac i novčani ekvivalenti	17	186.963	411.328
Ukupno kratkotrajna imovina		539.195	895.521
UKUPNO IMOVINA		699.584	1.048.090

Ericsson Nikola Tesla d.d.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NASTAVAK)

na dan 31. prosinca 2014. godine

KAPITAL I OBVEZE	Bilješke	2014.	2013.
		'000 kn	'000 kn
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	18(a)	133.165	133.165
Vlastite dionice		(8.462)	(9.571)
Zakonske rezerve	18(c)	6.658	6.658
Zadržana dobit		204.106	540.884
Ukupno kapital i rezerve		335.467	671.136
Dugoročne obveze			
Uzeti zajmovi		32	69
Primanja zaposlenih	21(a)	5.622	4.697
Ostale dugoročne obveze		8.933	-
Ukupno dugoročne obveze		14.587	4.766
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	25(c)	41.661	60.936
Uzeti zajmovi		356	309
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	22	147.559	148.426
Rezerviranja	23	11.073	13.458
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	24	148.881	149.059
Ukupno kratkoročne obveze		349.530	372.188
Ukupno obveze		364.117	376.954
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		699.584	1.048.090

Ericsson Nikola Tesla d.d.

 KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O
 PROMJENAMA U KAPITALU

za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine

	Dionički kapital	Vlastite dionice	Zakonske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
	'000 kn	'000 kn Bilješka 18 (b)	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2013. godine	133.165	(6.928)	20.110	608.381	754.728
Promjene u kapitalu za 2013. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	144.368	144.368
Raspodijeljena dividenda za 2012. godinu, bilješka 19	-	-	-	(225.851)	(225.851)
Otpuštanje zakonske rezerve, bilješka 19 (c)	-	-	(13.452)	13.452	-
Otkup vlastitih dionica, bilješka 18 (b)	-	(5.754)	-	-	(5.754)
Isplate s temelja dionica, bilješka 21 (b)	-	3.111	-	(3.111)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 21 (b)	-	-	-	3.645	3.645
Transakcije s vlasnicima	-	(2.643)	(13.452)	(211.865)	(227.960)
Na dan 31. prosinca 2013. godine	133.165	(9.571)	6.658	540.884	671.136
Na dan 1. siječnja 2014. godine	133.165	(9.571)	6.658	540.884	671.136
Promjene u kapitalu za 2014. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	87.428	87.428
Raspodijeljena dividenda za 2013. godinu, bilješka 19	-	-	-	(424.897)	(424.897)
Otkup vlastitih dionica, bilješka 18 (b)	-	(2.768)	-	-	(2.768)
Isplate s temelja dionica, bilješka 21 (b)	-	3.877	-	(3.877)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 21 (b)	-	-	-	4.568	4.568
Transakcije s vlasnicima	-	1.109	-	(424.206)	(423.097)
Na dan 31. prosinca 2014. godine	133.165	(8.462)	6.658	204.106	335.467

Ericsson Nikola Tesla d.d.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ
O NOVČANOM TOKU

za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine

		2014.	2013.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		88.331	144.360
Ispravci:			
Amortizacija	10,11	46.280	40.282
Umanjenja vrijednosti – neto		13.971	955
Neto povećanje rezerviranja		3.670	5.178
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(53)	(448)
Neto dobitak od promjene financijske imovine		(336)	(1.479)
Amortizacija diskonta		(330)	(2.003)
Prihodi od kamata		(6.459)	(10.036)
Rashodi od kamata	7	8	163
Gubici/(dobici) od tečajnih razlika, neto		768	(1.332)
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima	6	4.568	3.645
		150.418	179.285
Promjene u obrtnom kapitalu			
Potraživanja		31.403	10.632
Zalihe		20.560	(18.238)
Obveze		(25.889)	(30.333)
Novac od poslovnih aktivnosti		176.492	141.346
Plaćene kamate		(8)	(163)
Uplata poreza na dobit		(100)	(5)
Neto novac od poslovnih aktivnosti		176.384	141.178
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
Primljene kamate		5.951	11.800
Naplata od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		193	4.957
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine		(45.259)	(63.806)
Depoziti naplaćeni kod financijskih institucija - neto		999	-
Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(45.900)	(103.000)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		112.000	140.000
Neto novac od/(korišten za) investicijske aktivnosti		27.984	(10.049)

Ericsson Nikola Tesla d.d.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU (NASTAVAK)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine

		2014.	2013.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
Otplata uzetih zajmova		-	(1.669)
Kupnja vlastitih dionica	18(b)	(2.768)	(5.754)
Plaćena dividenda	19	(424.933)	(225.851)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(427.701)	(233.274)
Efekt promjene tečaja po novcu i novčanim ekvivalentima		(1.032)	1.835
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(224.365)	(100.311)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		411.328	511.639
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	17	186.963	411.328

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE

PRAVNA OSOBA

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Matično društvo) je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, gdje mu je i registrirano sjedište koje se nalazi na adresi Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska. Dionice Matičnog društva uvrštene su u kotaciju Redovitog tržišta Zagrebačke burze. Ericsson Nikola Tesla d.d. je ove konsolidirane financijske izvještaje sastavio na dan 31. prosinca 2014. godine za godinu koja je tada završila, i to za Matično društvo i njegova četiri aktivna ovisna društva (od kojih dva sa sjedištem u Hrvatskoj, jedno u Bosni i Hercegovini i jedno na Kosovu) te dva neaktivna ovisna društva sa sjedištem u Hrvatskoj (Grupa). Uprava je na dan 2. travnja 2015. godine odobrila izdavanje ovih konsolidiranih financijskih izvještaja za potrebe odobrenja od strane Nadzornog odbora. Pregled osnovnih računovodstvenih politika Grupe naveden je u nastavku.

PRIMJENA

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI). Konsolidirani financijski izvještaji su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu važećim na dan izdavanja ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

OSNOVE ZA PRIPREMU

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su po načelu povijesnog troška izuzevši financijske instrumente koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju derivativne financijske instrumente i financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim razdobljima predstavljenim u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jem zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznos objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim ostalim faktorima za koje se vjeruje da su razumni u određenim okolnostima, a čiji rezultat stvara osnovu pri postupku donošenja prosudbi o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza, a koje nisu vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultat može se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke se stalno preispituju. Preispitivanje računovodstvenih procjena priznaje se u razdoblju u kojemu se preispitivanje obavlja, ako ono utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju preispitivanja i budućim razdobljima, ako ono utječe na tekuće i buduća razdoblja. Prosudbe izvršnog posloводства pri primjeni MSFI-ja koji imaju značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje i procjene prikazane su u bilješki 2.

NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA

Nakon preispitivanja, izvršno posloводство realno očekuje da Grupa ima adekvatne resurse za nastavak poslovanja u dogleđnoj budućnosti. Grupa stoga i dalje usvaja pretpostavku o nastavku poslovanja u pripremi konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila

Grupa je tijekom godine usvojila sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji su odobreni od EU-a. Ukoliko je primjena standarda ili smjernica utjecala na financijske izvještaje ili rezultat Grupe, taj je utjecaj naveden u nastavku.

U nastavku slijedi popis standarda/tumačenja koji su izdani i na snazi su za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine.

MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Cilj MSFI-ja 10 je utvrditi načela za prezentiranje i pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja kada subjekt kontrolira jedan ili više drugih subjekata. Određuje načela kontrole, te utvrđuje kontrole kao osnovu za konsolidaciju. Navodi kako primijeniti načelo kontrole u utvrđivanju kontrolira li ulagač subjekt u koji ulaže te mora li ga stoga konsolidirati. Navodi računovodstvene zahtjeve za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja.

Ovaj standard nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

MRS 27 (izmijenjen 2011. godine) Odvojeni financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MRS 27 (izmijenjen 2011. godine) uključuje odredbe o odvojenim financijskim izvještajima preostale nakon što su kontrolne odredbe MRS-a 27 uključene u novi MSFI 10.

Dodaci MSFI-jima 10, 11 i 12 o prijelaznim odredbama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Ovi dodaci omogućavaju dodatno izuzeće pri primjeni MSFI-ja 10, 11 i 12 ograničavajući zahtjev za objavom izmijenjenih usporednih podataka samo na prethodno razdoblje. Za objave koje se odnose na nekonsolidirane subjekte, dodaci ukidaju zahtjev da se prezentiraju usporedni podaci za razdoblje prije prve primjene MSFI-ja 12. Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Dodatak MRS-u 32, 'Financijski instrumenti: Prezentiranje' vezano za prijeboj imovine i obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodaci su smjernice za primjenu MRS-a 32, 'Financijski instrumenti: Prezentiranje', te razjašnjavaju neke od zahtjeva za prijebojem financijske imovine i financijskih obveza na dan bilance.

Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Dodatak MRS-u 36, 'Umanjenje vrijednosti imovine' vezano za objave nadoknadivog iznosa (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodatak navodi informacije koje je potrebno objaviti vezano uz nadoknadivu vrijednost umanjene imovine ako je taj iznos temeljen na fer vrijednosti umanjenoj za trošak otuđenja. Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

**1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)****PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)****(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi**

U nastavku je popis standarda/tumačenja koji su izdani i nisu na snazi za razdoblja koja počinju na dan 1. siječnja 2014. godine, ali će biti na snazi u kasnijim razdobljima:

MSFI 9, 'Financijski instrumenti' (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine) Prijevremena primjena je dopuštena. Ako se subjekt odluči na prijevremenu primjenu, mora primjenjivati sve zahtjeve u isto vrijeme sa sljedećim izuzetkom:

Subjekti s datumom prve primjene prije 1. veljače 2015. godine i dalje imaju mogućnost primjene standarda u fazama.

Cjelovita verzija MSFI-ja 9 zamjenjuje većinu smjernica u MRS-u 39. MSFI 9 zadržava, ali pojednostavljuje model miješanog mjerenja i utvrđuje tri primarne kategorije mjerenja financijske imovine: amortizirani trošak, fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i fer vrijednost u računu dobiti i gubitka. Osnova klasifikacije ovisi o poslovnom modelu subjekta i karakteristikama ugovornog novčanog toka financijske imovine. Ulaganja u vlasničke instrumente moraju se mjeriti po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka uz neopozivu mogućnost na početku da se promjene fer vrijednosti iskažu u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Sada postoji novi model očekivanih kreditnih gubitaka koji zamjenjuje model nastalih gubitaka od umanjenja vrijednosti koji se koristi u MRS-u 39.

Za financijske obveze nije bilo promjena u klasifikaciji i mjerenju osim za priznavanje promjena u vlastitom kreditnom riziku u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

MSFI 9 ublažava zahtjeve za učinkovitošću zaštite primjenom novih jasno definiranih testova učinkovitosti zaštite. Navedeno zahtijeva ekonomski odnos između zaštićene stavke i instrumenta zaštite, te da 'zaštićeni omjer' bude jednak onome koji Uprava zapravo koristi za potrebe upravljanja rizicima. Suvremena dokumentacija je još uvijek potrebna, ali se razlikuje od one koja se trenutno priprema prema MRS-u 39.

Grupa planira usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU-a. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 15, 'Prihodi od ugovora s kupcima' (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine)

Ovo je konvergirani standard o priznavanju prihoda. Zamjenjuje MRS 11, 'Ugovori o izgradnji', MRS 18, 'Prihodi' i povezana tumačenja.

Prihodi se priznaju kada kupac stječe kontrolu nad robom ili uslugama. Kupac preuzima kontrolu kada ima mogućnost usmjeriti korištenje i dobiti koristi od robe ili usluga.

Temeljno načelo MSFI-ja 15 je to da subjekt priznaje prihode za potrebe prikaza prijenosa obećane robe ili usluga korisnicima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt smatra da ima pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Subjekt priznaje prihode u skladu s tim temeljnim načelom primjenom sljedećih koraka:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

MSFI 15 također uključuje kohezivan skup zahtjeva za objavljivanjem koji će rezultirati time da subjekt korisnicima financijskih izvještaja pruža sveobuhvatne informacije o prirodi, iznosu, vremenu i neizvjesnosti prihoda i novčanih tokova koji proizlaze iz ugovora subjekta s kupcima.

Poslovanje Grupe je složeno te je Grupa već započela s potrebnim koracima da se razviju i implementiraju nove računovodstvene politike, procjene i postupci kako bi se uskladile s ovim novim standardom. Očekuje se da će se taj proces nastaviti do 2016. Kao rezultat toga, u ovom trenutku nije moguće napraviti razumnu kvantitativnu procjenu učinaka novog standarda na financijske izvještaje Grupe.

IFRIC 21, 'Nameti' (na snazi u EU-u za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014. godine)

Radi se o tumačenju MRS-a 37 'Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredvidiva imovina'. MRS 37 propisuje kriterije za priznavanje obveza. Jedan od kriterija je uvjet da društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja (tzv. obvezujući događaj). Tumačenje razjašnjava koji obvezujući događaj dovodi do plaćanja nameta i kada je potrebno priznati obvezu.

Grupa još uvijek razmatra učinak ovog tumačenja, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak)

Dodatak MRS-u 19, 'Primanja zaposlenih' vezano za doprinose zaposlenika ili trećih strana planovima definiranih primanja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine)

Dodatak se odnosi na doprinose zaposlenika ili trećih strana planovima definiranih primanja i razjašnjava tretman takvih doprinosa. Dodatak razlikuje doprinose koji su povezani s uslugom samo u razdoblju u kojemu su nastali i doprinose vezane za uslugu tijekom više od jednog razdoblja.

Cilj dodatka je da se pojednostavni računovodstveni tretman doprinosa koji ne ovise o broju godina radnog staža zaposlenika, primjerice doprinosa zaposlenika koji se obračunavaju prema fiksnom postotku plaće.

Subjekti s planovima koji zahtijevaju doprinose koji se razlikuju ovisno o usluzi morat će priznati korist navedenih doprinosa tijekom radnog vijeka zaposlenika.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU-a. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodatak MRS-u 27, 'Nekonsolidirani financijski izvještaji' vezano za metodu udjela (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

Dodatak omogućuje subjektima da prilikom iskazivanja ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva u svojim nekonsolidiranim financijskim izvještajima koriste metodu udjela.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU-a. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Godišnja poboljšanja u 2012. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine)

Ova godišnja poboljšanja dopunjuju standarde iz izvještajnog ciklusa od 2010. - 2012. godine. Uključene su sljedeće promjene:

- > MSFI 2, 'Plaćanja temeljena na dionicama' razjašnjava definiciju 'uvjeta ostvarivanja prava' i odvojeno definira 'uvjet temeljen na ostvarenju rezultata' i 'uvjet temeljen na godinama rada'.
- > MSFI 3, 'Poslovna spajanja' razjašnjava da se obveza plaćanja potencijalne naknade koja je sukladna definiciji financijskog instrumenta klasificira kao financijska obveza ili kapital temeljem definicija u MRS-u 32, 'Financijski instrumenti: Prezentiranje'. Također razjašnjava da se sve nevladničke nepredviđene naknade mjere po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja, a promjene u fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.
- > MSFI 8, 'Poslovni segmenti' je dopunjen na način da zahtijeva objavu prosudbi uprave pri zbrajanju poslovnih segmenata. Također je dopunjen na način da zahtijeva usklađenje imovine segmenata s imovinom subjekta prilikom iskazivanja imovine segmenata.
- > MSFI 13, 'Fer vrijednost' donosi dodatke o osnovi za zaključke na način da razjašnjava da nije postojala namjera uklanjanja sposobnosti mjerenja kratkoročnih potraživanja i obveza po fakturiranom iznosu u računu gdje utjecaj diskontiranja nije materijalno značajan.
- > MRS 16, 'Nekretnine, postrojenja i oprema' i MRS 38, 'Nematerijalna imovina' dopunjeni su kako bi razjasnili način na koji se iskazuju bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija kada subjekt koristi revalorizacijski model.
- > MRS 24, 'Objavljivanje povezanih osoba' dopunjen je na način da kao povezano društvo uključuje subjekt koji pruža usluge ključnog menadžmenta izvještajnom subjektu ili matici izvještajnog subjekta ('društvo za upravljanje'). Zahtijeva se objava iznosa koje upravljački subjekt naplaćuje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak)

Grupa planira usvojiti navedena godišnja poboljšanja s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU-a. Grupa još uvijek razmatra učinak ovih dodataka, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Godišnja poboljšanja u 2014. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2016. godine)

Ova godišnja poboljšanja dopunjuju standarde iz izvještajnog ciklusa od 2012. - 2014. godine. Uključene su sljedeće promjene:

- > MSFI 7, 'Financijski instrumenti: Objavljivanje' - Postoje dva dodatka:
 - Ugovori za pružanje usluga - Ako subjekt prenese financijsku imovinu trećoj osobi pod uvjetima koji omogućuju da prenositelj prestaje priznavati imovinu, MSFI 7 zahtijeva objavljivanje svih vrsta kontinuiranog sudjelovanja koje još uvijek može postojati od strane subjekta u prenesenoj imovini. Standard daje smjernice o tome što se podrazumijeva pod kontinuiranim sudjelovanjem. Dodatak je prospektivan s mogućnošću retroaktivne primjene. Postoji značajan dodatak MSFI-ju 1 koji pruža istu olakšicu društvima koja prvi put primjenjuju MSFI-je.
 - Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godine - dodatak razjašnjava da dodatno objavljivanje koje zahtijevaju dodaci MSFI-ju 7, 'Objavljivanje - Prijeboj financijske imovine i financijskih obveza' nije izričito potrebno za sva razdoblja tijekom godine osim ako to zahtijeva MRS 34. Ovaj dodatak je retroaktivan.
- > MRS 19, 'Primanja zaposlenih' - Dodatak razjašnjava da je prilikom određivanja diskontne stope za obveze nakon umirovljenja važna valuta u kojoj su obveze izražene, a ne zemlja u kojoj su nastale. Procjena da li postoji razvijeno tržište visokokvalitetnih korporativnih obveznica temelji se na korporativnim obveznicama u toj valuti, a ne na korporativnim obveznicama u određenoj zemlji. Slično tome, kada ne postoji razvijeno tržište kvalitetnih korporativnih obveznica u toj valuti, treba koristiti državne obveznice u relevantnoj valuti. Dodatak je retroaktivan, ali je ograničen na početak najranijeg prikazanog razdoblja.

Grupa planira usvojiti navedena godišnja poboljšanja s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU-a. Grupa još uvijek razmatra učinak ovih dodataka, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

FUNKCIONALNA VALUTA I VALUTA IZVJEŠTAVANJA

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojemu to društvo posluje ('funkcionalna valuta'). Konsolidirani financijski izvještaji prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu valutu Matičnog društva i izvještajnu valutu Grupe.

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti.

Grupa priznaje, unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritijecati u Grupi i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu nastaju. Tamo gdje dijelovi nekretnina, postrojenja i opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine obračunava se linearnom metodom kako bi se troškovi amortizacije rasporedili kroz preostali korisni vijek trajanja imovine. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja
Zgrade	5 - 30 godina
Postrojenja i oprema	2 - 10 godina
Ostalo	5 - 7 godina

Metoda amortizacije, korisni vijek trajanja i preostale vrijednosti preispituju se i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum bilance. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se na nadoknadivu vrijednost u trenutku kada knjigovodstvena vrijednost nadmaši procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Dobici i gubici od prodaje utvrđuju se usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenom vrijednošću i uključuju se u konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)

NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina se početno vodi po trošku ulaganja te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sastoji se od računalnih programa i amortizira se linearnom metodom kroz 2 - 4 godine. Troškovi povezani s održavanjem računalnih programa priznaju se kao trošak u trenutku nastajanja.

UMANJENJE VRIJEDNOSTI IMOVINE

Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, financijski instrumenti i potraživanja pregledavaju se radi umanjenja vrijednosti na datum bilance ili kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknadiva. U slučaju kada je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za stavke nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine, financijskih instrumenata i potraživanja.

Nadoknadivi iznos nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine je iznos veći od fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje ili vrijednosti u upotrebi. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina je grupirana na najnižu razinu za koju je moguće definirati odvojene novčane tokove (jedinice koje stvaraju novac). Pri procjeni vrijednosti u upotrebi, diskontiraju se procijenjeni budući novčani tokovi na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontiranu stopu prije poreza koja reflektira tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za imovinu ili jedinice koje stvaraju novac. Umanjena nefinancijska imovina pregledava se zbog mogućeg ukidanja umanjenja na svaki datum izvještavanja. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko se promijene korištene procjene određivanja nadoknadivog iznosa te ukoliko knjigovodstvena vrijednost imovine nije veća od knjigovodstvene vrijednosti koja bi se trebala odrediti, umanjena za amortizaciju, da nije bilo gubitaka od umanjenja imovine.

Nadoknadivi iznos ulaganja potraživanja po amortiziranom trošku izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom svojstvenom određenoj imovini. Na svaki datum bilance Grupa procjenjuje postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijskih sredstava. Vrijednost financijske imovine ili grupe financijskih sredstava je umanjena te do gubitaka od umanjenja vrijednosti dolazi ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ('događaj nastanka gubitka') i ako taj događaj (ili događaji) nastanka gubitka ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine ili grupe financijskih sredstava koja se može pouzdano procijeniti.

Dokazi o umanjenju mogu uključivati naznake da dužnici ili grupa dužnika prolazi kroz značajne financijske poteškoće, da dolazi do neizvršenja ili propusta u plaćanju kamata ili glavnice, da postoji vjerojatnost stečaja ili druge financijske reorganizacije te, ako dostupni podaci ukazuju na to, da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, kao što su promjene u dospjećima ili ekonomskim uvjetima koji su povezani s neplaćanjem.

Za kategoriju zajmova i potraživanja, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontiranih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi financijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine se smanjuje, a iznos gubitka priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospjeća ima promjenjivu kamatnu stopu, diskontirana stopa za mjerenje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja važeću efektivnu kamatnu stopu koja je određena ugovorom. U svrhu praktičnosti, Grupa može mjeriti umanjenje vrijednosti na temelju fer vrijednosti instrumenta koristeći postojeću tržišnu cijenu.

Ukoliko se u naknadnim razdobljima iznos umanjenja vrijednosti smanji i ukoliko se to smanjenje može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (kao što je poboljšanje dužnikova kreditnog rejtinga), ukidanje prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Kratkotrajna potraživanja se ne diskontiraju. Nadoknadivi iznos financijske imovine je iznos neto prodajne cijene pojedine imovine ili njezine vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja koja se drže do dospjeća i potraživanja se ukida ako se naknadno povećanje nadoknadivog iznosa može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

**1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)****FINANCIJSKI INSTRUMENTI**

Grupa klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća. Klasifikacija ovisi o svrsi zbog koje su financijski instrumenti stečeni. Izvršno posloводство određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i ponovno provjerava tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sadrže dvije potkategorije: “financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja” i oni koje je posloводство početno definiralo kao financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijski instrumenti klasificiraju se u ovu kategoriju ako su stečeni zbog namjere kratkoročnog ostvarivanja prihoda te su dio kratkotrajne imovine. Oni uključuju i derivativne financijske instrumente koji nisu kvalificirani kao računovodstvo zaštite. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice i ulaganja u investicijske fondove.

Zajmovi i potraživanja obuhvaćaju svu nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim one koju Grupa namjerava prodati odmah ili u kratkom roku, a koja se definira po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživa za prodaju. Ova kategorija uključuje dugotrajna potraživanja i depozite kod financijskih institucija.

Financijski instrumenti s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospjećem koje Grupa ima namjeru i mogućnost držati do dospjeća klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospjeća. Svi ostali financijski instrumenti klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospjeća i financijska imovina koja je raspoloživa za prodaju, priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum na koji se Grupa obvezuje kupiti ili prodati instrument. Zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze priznaju se kada su preneseni na Grupu.

Financijska imovina početno se vrednuje po fer vrijednosti dane naknade, uvećane za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu koja se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski se troškovi rashoduju u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, sva financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijska imovina raspoloživa za prodaju, vrednuju se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuje se po trošku stjecanja, koji uključuje transakcijske troškove, smanjenom za umanjenje vrijednosti.

Fer vrijednost financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te raspoloživih za prodaju temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance, bez umanjenja za transakcijske troškove. Fer vrijednost derivativnih instrumenata za koje ne postoji organizirano tržište utvrđuje se po iznosu koji bi Grupa primila ili platila da raskine ugovor na datum bilance. Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojemu nastaju.

Promjene fer vrijednosti monetarnih vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti, a koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, analizirane su između tečajnih razlika proizašlih iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i ostalih promjena u neto knjigovodstvenoj vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka, a ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u kapitalu i rezervama. Promjene fer vrijednosti ostalih monetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju i nemonetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, priznaju se u kapitalu i rezervama. Kada se vrijednosnica raspoloživa za prodaju otuđi ili umanj, akumulirane promjene fer vrijednosti priznate u kapitalu i rezervama uvrštavaju se u konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kao “dobici i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju”.

Kamata od vrijednosnica raspoloživih za prodaju izračunata primjenom metode efektivne kamatne stope priznaje se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende od vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada Grupa stekne pravo na primanje plaćanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

**1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)****FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te financijske imovine, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza prestaje se priznavati kada ta financijska obveza prestane postojati. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća prestaju se priznavati, dok se potraživanja od kupaca koja se na njih odnose priznaju od dana kada je Grupa pristala otuđiti imovinu. Grupa koristi specifičnu identifikacijsku metodu određivanja dobitka ili gubitka od prestanka priznavanja. Zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati u trenutku kada je Grupa prenijela svoja prava. Ostale financijske obveze prestaju se priznavati kada je ugovorena obveza Grupe otkazana, poništena ili istekla.

Grupa ulaže u derivativne financijske instrumente kako bi se ekonomski zaštitila od izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz poslovnih aktivnosti. Računovodstvo zaštite nije se primjenjivalo te su derivativni instrumenti priznati kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni instrumenti početno se vrednuju po inicijalnoj fer vrijednosti, dok se troškovi transakcije priznaju u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a nakon početnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti. Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Fer vrijednost terminskog ugovora je kotirana cijena na datum bilance koja predstavlja sadašnju vrijednost kotirane termenske cijene.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

Potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti dane naknade, i vode se po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Potraživanja se svode na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Ugovori o pružanju usluga proizvodnje u tijeku prikazuju se po trošku uvećanom za ostvarenu dobit do datuma prikazivanja, umanjenom za rezerviranja za buduće gubitke te umanjenom za fakturiranje dugoročnih ugovora koje je u tijeku. Trošak uključuje ukupne izdatke koji su direktno vezani uz određeni projekt i alokaciju fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova koji su nastali tijekom ugovorenih aktivnosti Grupe na temelju planiranih vrijednosti.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po viđenju i oročene depozite s dospeljećem do tri mjeseca.

OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a nakon toga vrednuju po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

ZALIHE

Zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja, umanjenju za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO (First In First Out) i uključuje troškove nastale prilikom nabave zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Proizvodne zalihe uključuju materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svedene su na procijenjenu ostvarivu vrijednost.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital iskazan je u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vanjski troškovi koji se mogu izravno pripisati izdavanju novih redovnih dionica ili opcija odbijaju se od dioničke glavnice umanjeno za sve povezane poreze. Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavicu koja se može pripisati dioničarima sve do povlačenja dionica ili njihova ponovnog izdavanja. Kada se takve dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavicu koja se može pripisati dioničarima.

POREZ NA DOBIT

Porez na dobit za razdoblje temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama pa se u tom slučaju priznaje u kapitalu i rezervama. Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na dan bilance na snazi ili se djelomično primjenjuje u zemljama u kojima Matično društvo i njegova ovisna društva posluju i ostvaruju oporezivu dobit. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju, te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Odgođeni porezi priznaju se metodom bilančne obveze na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni se porez ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovno spajanje, a koja u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se u bilanci iskazuju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će se ostvariti dostatna oporeziva dobit za korištenje odgođene porezne imovine. Na svaki datum bilance Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina odražava neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvještavanja te iznosa koji se koriste u svrhu poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će te privremene razlike biti nadoknađene ili podmirene na temelju poreznih stopa koje su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Mjerenje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte prilikom nadoknade ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Grupa očekuje na datum bilance.

STRANA VALUTA

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u funkcionalnu valutu primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunate su u funkcionalnu valutu po tečaju koji se primjenjuje na datum bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti po fer vrijednosti pretvorene su u funkcionalnu valutu prema tečaju koji se primjenjuje na datum utvrđivanja vrijednosti. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po „povijesnom trošku u stranoj valuti“ ponovno se ne preračunavaju.

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojemu članica Grupe posluje (funkcionalna valuta). Konsolidirani financijski izvještaji prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu valutu Matičnog društva i izvještajnu valutu Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)

STRANA VALUTA (NASTAVAK)

Rezultati poslovanja i financijsko stanje svih članica Grupe čija se funkcionalna valuta razlikuje od izvještajne valute preračunavaju se u izvještajnu valutu kako slijedi:

- > imovina i obveze za svaku bilancu preračunavaju se prema zaključnom tečaju na datum te bilance;
- > prihodi i rashodi za svaki račun dobiti i gubitka preračunavaju se prema prosječnim tečajevima; i
- > sve nastale tečajne razlike priznaju se na zasebnoj poziciji unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

U konsolidaciji, tečajne razlike nastale preračunom neto ulaganja u inozemna ovisna društva evidentiraju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prilikom prodaje inozemnog ovisnog društva, sve tečajne razlike iz kapitala reklasificiraju se iz ostale sveobuhvatne dobiti u račun dobiti i gubitka kao dio dobitka ili gubitka od prodaje.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Prihodi od prodaje predstavljaju vrijednost proizvoda koji se prodaju i usluga koje se pružaju kupcima tijekom razdoblja, isključujući porez na dodanu vrijednost, diskonte i rabate. Prihodi se priznaju uzimajući u obzir sve značajne ugovorne uvjete kada je proizvod isporučen ili usluga obavljena, kada je došlo do prijenosa rizika, kada je iznos prihoda fiksna ili odrediv te kada je naplata prilično sigurna. Specifični kriteriji izvršavanja i prihvaćanja ugovora mogu utjecati na vrijeme priznavanja i iznose priznatih prihoda.

Grupa koristi 3 glavne vrste ugovora s krajnjim kupcima:

- > **Ugovori o isporukama:** Ugovori o isporuci proizvoda ili kombinacije proizvoda koji čine cjelokupnu ili djelomičnu mrežu te isporuka samostalnih proizvoda. Srednji i veliki ugovori o isporukama uglavnom uključuju višestruke elemente. Takvi elementi uglavnom predstavljaju standardizirane tipove opreme ili softvera te usluga kao što su usluge izgradnje mreže.
Prihodi se priznaju kada se rizici i koristi prenesu na kupca, što je u pravilu utvrđeno u ugovornim uvjetima trgovanja. Kod ugovora o isporukama koji imaju višestruke elemente, prihodi se alociraju na svaki element na temelju relativnih fer vrijednosti.
- > **Ugovori o izgradnji:** Ugovori u kojima Grupa kupcu isporučuje cjelokupnu mrežu koja se uglavnom temelji na novoj tehnologiji ili ima komponente koje su izrađene specijalno za kupca.
Prihodi od ugovora o izgradnji priznaju se po stupnju dovršenosti koristeći metodu ugovorne dinamike izvršenja poslova ili metodu nastalih troškova. Svaki dugotrajni ugovor o izgradnji procjenjuje se zasebno i iskazuje se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznavanjem prihoda i povezanih troškova u skladu s aktivnostima iz ugovora.
- > **Ugovori o obavljanju usluga:** Ugovori za razne usluge kao što su izobrazba, konzultantske usluge, projektiranje, montaža i upravljane usluge ugovorene temeljem višegodišnjih ugovora.
Prihodi se općenito priznaju kada su usluge obavljene. Prihodi za ugovore o obavljanju usluga s fiksnim cijenama koji pokrivaju duže razdoblje priznaju se linearno tijekom trajanja ugovora.

Većina proizvoda i usluga Grupe prodaje se temeljem ugovora o isporukama koji uključuju višestruke elemente kao što su bazne stanice, kontroleri baznih stanica, komutacijski centri za pokretne komunikacije, usmjernici, mikrovalni linkovi, razni softverski proizvodi te s njima povezane usluge montaže i integracije. Takvi ugovorni elementi općenito imaju zasebne cijene iskazane po artiklima koje se nalaze u cjenicima dogovorenim s pojedinim kupcima.

Profitabilnost pojedinih ugovora procjenjuje se periodično, a rezerviranje za procijenjene gubitke utvrđuje se u trenutku kada se pojavi mogućnost nastanka gubitka.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PRIMANJA ZAPOSLENIH

> Dugoročna primanja za godine rada

Grupa dodjeljuje zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći Metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za primanja.

> Isplate s temelja dionica

Grupa koristi plan nadoknade vlasničkim instrumentima i temeljem dionica koji omogućava dodjelu dionica zaposlenicima u skladu s internom politikom. Fer vrijednost primljenih usluga od zaposlenih u zamjenu za dodijeljene dionice priznaje se kao trošak uz prateće povećanje kapitala. Fer vrijednost se određuje na datum dodjele i raspoređuje na razdoblje tijekom kojeg zaposlenik ima bezuvjetno pravo na dionice. Ukupan iznos troška, koji se priznaje kroz razdoblje stjecanja prava, određuje se u odnosu na fer vrijednost dodijeljenih dionica. Na svaki datum bilance Matično društvo pregledava procjene broja dionica čija se dodjela očekuje. Matično društvo priznaje utjecaj izmjene originalne procjene, ukoliko do nje dođe, u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uz prateću promjenu u kapitalu i rezervama. Kada se raspoređuju nakon razdoblja stjecanja prava, vlastite se dionice obračunavaju po prosječnom trošku kupnje i izdvajaju iz zadržane dobiti.

> Planovi za bonuse

Grupa priznaje obvezu i trošak za bonuse u obliku rezerviranja kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

REZERVIRANJA

Rezerviranje je potrebno napraviti onda kada Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u konsolidiranim financijskim izvještajima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunate penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju dužem od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik specifičan za tu obvezu. Rezerviranje za garancije priznaje se kada su ugovoreni proizvodi ili usluge prodani. Rezerviranje se temelji na povijesnim podacima o garancijama stavljajući u odnos sve moguće ishode i s njima povezane vjerojatnosti. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

NETO FINACIJSKI PRIHODI

Prihodi od kamata priznaju se koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost zajmova i potraživanja umanjena, Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od zajmova i potraživanja čija je naplata upitna, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

**1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE
POLITIKE (NASTAVAK)****IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA**

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju glavnom donositelju poslovnih odluka. Utvrđeno je da je glavni donositelj poslovnih odluka, koji je odgovoran za alokaciju resursa i ocjenu poslovanja segmenata, Uprava koja donosi strateške odluke.

UZETI ZAJMOVI

Uzeti zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za troškove transakcije. U budućim razdobljima, uzeti se zajmovi iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja zajma, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

DRŽAVNE POTPORE

Državne potpore priznaju se po fer vrijednosti kada postoji razumna razina sigurnosti da će potpora biti primljena i da će Grupa poštivati sve pripadajuće uvjete.

Državne potpore koje se odnose na troškove odgađaju se i priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja potrebnog da se usklade s troškovima koje moraju nadoknaditi.

Državne potpore koje se odnose na nekretnine, postrojenja i opreme uključene su u dugoročne obveze kao odgođene državne potpore i knjiže se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na pravocrtnoj osnovi tijekom očekivanog vijeka trajanja povezane imovine te iskazuju unutar „ostalih prihoda“.

NAJMOVI

Najmovi u kojima Grupa snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Nakon početnog priznavanja, imovina u najmu iskazuje se u iznosu koji odgovara njegovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnog plaćanja najma, ovisno o tome koja je niža. Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje u skladu s računovodstvenom politikom koja se primjenjuje za tu vrstu imovine iako razdoblje trajanja amortizacije ne smije biti duže od razdoblja trajanja najma.

Najmovi u kojima je znatan dio rizika i koristi vlasništva na strani najmodavca razvrstani su kao operativni najmovi te kod takvih ugovora unajmljena imovina nije iskazana u bilanci najmoprimca. Plaćanja po osnovi operativnih najмова se (bez uključenih poticaja od strane najmodavca) iskazuju u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi tijekom trajanja operativnog najma.

RASPODJELA DIVIDENDE

Raspodjela dividendi dioničarima priznaje se kao obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima u razdoblju u kojemu su dividende odobrene od strane dioničara.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

KONSOLIDACIJA I GOODWILL

Ovisna društva su sva društva (uključujući strukturirana društva) koja su pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada je izložena, ili kada ima prava na različite povrate koji proizlaze iz povezanosti s društvom te kada svojom kontrolom nad društvom ima mogućnost utjecati na te povrate. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu, te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

Grupa primjenjuje računovodstvenu metodu kupnje za računovodstveni tretman poslovnih spajanja. Naknada prenesena za stjecanje ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, nastalih obveza i glavničnih udjela izdanih od strane Grupe. Prenesena naknada uključuje fer vrijednost svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi. Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja. Grupa priznaje manjinske udjele u stečenom društvu ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu manjinskog udjela u priznatoj prepoznatljivoj neto imovini stečenog društva.

Goodwill se inicijalno mjeri kao višak ukupne prenesene naknade i fer vrijednosti nekontrolirajućeg interesa u stečenom društvu i fer vrijednosti na dan stjecanja bilo kojeg ranijeg glavničkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti udjela Grupe u stečenoj prepoznatljivoj neto imovini. Ako je to niže od fer vrijednosti neto imovine stečenog ovisnog društva u slučaju kupnje po cijeni nižoj od prodajne, razlika se iskazuje izravno u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici. Prema potrebi, računovodstvene politike ovisnih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

2 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Računovodstvene procjene i prosudbe redovito se pregledavaju, a temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima uključujući očekivani tijek budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima. Grupa stvara procjene i pretpostavke o budućnosti. Nastale računovodstvene procjene će, prema definiciji, rijetko biti jednake stvarnom rezultatu. Procjene i pretpostavke kod kojih postoji značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađivanja neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine, opisane su u nastavku.

(a) Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Grupa pregledava svoja potraživanja radi procjene umanjivanja vrijednosti na mjesečnoj osnovi. Tijekom procjene priznavanja umanjivanja vrijednosti u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Grupa procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjivanja budućih novčanih tokova portfelja zajmova i potraživanja prije ustanovljavanja umanjivanja vrijednosti pojedinog zajma ili potraživanja u navedenom portfelju. Ovi dokazi mogu uključivati vidljive podatke koji ukazuju na postojanje nepovoljne promjene u platežnom statusu zajmoprimatelja unutar Grupe, nacionalnih ili lokalnih ekonomskih uvjeta uzajamno povezanih s parametrima važnim za imovinu unutar Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

2 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (NASTAVAK)

(b) Revalorizacija odgođene porezne imovine

Neto odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, izvršno posloводство donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima. S obzirom na činjenicu da Matično društvo koristi porezne olakšice za istraživanja koje su više od oporezive dobiti, nema odgođene porezne imovine koja je priznata u financijskim izvještajima.

PROCJENE

Grupa je sklopila nekoliko ugovora o uslugama spojivši značajke i elemente drugih ugovora za koje je posloводство koristilo procjene kod određivanja odgovarajućeg računovodstvenog tretmana.

Za određene ugovore o uslugama koje Grupa također financira, prihodi od prodaje i financijski prihodi prikazuju se zasebno. Financijski prihodi priznaju se upotrebom efektivne kamatne stope tijekom vijeka trajanja ugovora.

3 PRIHODI OD PRODAJE

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda	427.652	528.056
Prihodi od prodaje usluga	887.216	817.170
	1.314.868	1.345.226

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

4 IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Grupa je odredila poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Uprava procjenjuje rezultate poslovnih segmenata na temelju mjerenja usklađene dobiti iz poslovanja. Osnova za mjerenje isključuje učinke dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika te administrativne troškove.

Pri utvrđivanju poslovnih segmenata, Grupa je vodila računa o tržištu i vrsti kupaca kojima su njezini proizvodi namijenjeni, o distribucijskim kanalima prodaje kao i o zajedničkim obilježjima tehnologija te istraživanja i razvoja.

U cilju što boljeg prikaza poslovnog usmjerenja i lakše usporedivosti s Ericssonovom grupom, utvrđena su tri poslovna segmenta:

- > Mreže uključuju proizvode i rješenja za širokopolasni pristup pokretnim i nepokretnim mrežama te jezgrene i prijenosne mreže.
- > Profesionalne usluge uključuju upravljane usluge, konzalting i integraciju sustava, podršku kupcima te usluge izgradnje mreže.
- > Rješenja podrške pružaju rješenja za podršku poslovanju i aplikacije.

U ovoj su bilješci prikazani prihodi od kupaca utvrđeni na razini zemljopisnih segmenata. Imovina Grupe nalazi se u Republici Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini.

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	333.766	340.972
Prihodi od prodaje u Rusiji, Bjelorusiji, Kazahstanu, Gruziji, Moldaviji, Uzbekistanu i Armeniji	138.366	169.101
Prihodi od prodaje Ericssonu, bilješka 25 (a)	628.029	568.749
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i na Kosovu	207.530	256.630
Ostali prihodi od prodaje na inozemnim tržištima	7.177	9.774
	1.314.868	1.345.226

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

4 IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA
(NASTAVAK)

	Mreže		Profesionalne usluge		Rješenja podrške		Nealocirano		Ukupno	
	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje - bruto	705.800	775.217	578.096	539.336	46.434	40.986	-	-	1.330.330	1.355.539
Prodaja među segmentima	(5.603)	(6.151)	(8.808)	(4.113)	(1.051)	(49)	-	-	(15.462)	(10.313)
Prihodi od prodaje - neto	700.197	769.066	569.288	535.223	45.383	40.937	-	-	1.314.868	1.345.226
Dobitak/(gubitak) iz poslovanja	40.780	51.013	69.729	106.430	4.204	1.545	(33.277)	(31.749)	81.436	127.239
Financijski prihodi									6.903	17.284
Financijski rashodi									(8)	(163)
Dobit prije oporezivanja									88.331	144.360
Porez na dobit									(981)	(5)
Dobit za godinu									87.350	144.355

Prihodi od otprilike 583.793 tisuće kuna (2013.: 568.748 tisuća kuna) ostvaruju se od kupaca čiji pojedinačni prihodi čine 10 posto ili više ukupnih prihoda Grupe, te se isti ostvaruju u sva tri segmenta.

5 TROŠKOVI PO VRSTI

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Promjene po ugovorenoj nedovršenoj proizvodnji (bilješka 13)	27.223	(17.757)
Roba i usluge ^{(1) (2)}	589.108	728.877
Troškovi osoblja (bilješka 6)	570.365	478.194
Amortizacija (bilješke 10,11)	46.280	40.282
	1.232.976	1.229.596

⁽¹⁾ Uključujući troškove revizije od 485 tisuća kuna (2013.: 455 tisuća kuna)

⁽²⁾ Roba i usluge ne uključuju efekte reklasifikacije dijela ostalih prihoda i ostalih operativnih troškova u robu i usluge u iznosu od 7.260 tisuća kuna (2013.: 11.133 tisuće kuna)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

6 TROŠKOVI OSOBLJA

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Neto plaće	275.312	235.130
Porezi i doprinosi	263.132	219.262
Ostali troškovi osoblja	27.353	20.157
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 21 (b))	4.568	3.645
	570.365	478.194

Ostali troškovi osoblja uglavnom se odnose na troškove transporta i troškove s osnove isplate regresa.

Troškovi osoblja uključuju 91.461 tisuću kuna (2013.: 78.471 tisuća kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih ili obračunatih za plaćanje obveznim mirovinskim fondovima. Doprinosi se izračunavaju na temelju postotka bruto plaće zaposlenika (Bruto I).

Troškovi osoblja uključuju i 2.267 tisuća kuna (2013.: 2.564 tisuće kuna) za otpremnine isplaćene zaposlenicima zbog prijevremenog umirovljenja kao što je navedeno u bilješci 23, Rezerviranja.

Na dan 31. prosinca 2014. godine broj zaposlenih bio je 2.491 (2013.: 1.740).

7 FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

Financijski prihodi

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata (bilješka 7 (a))	5.975	10.033
Neto dobiti od promjene vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 7 (c))	374	1.493
Amortizacija diskonta (bilješka 7 (b))	330	2.003
Neto dobiti od tečajnih razlika	224	3.755
	6.903	17.284

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

7 FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI (NASTAVAK)

Financijski rashodi

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Rashodi od kamata	8	163
	8	163

7 (a)

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata		
- na zajmove kupcima	830	1.511
- na dužničke vrijednosnice	210	436
- na oročene depozite	2.399	4.459
- na ostala potraživanja	2.536	3.627
	5.975	10.033

7 (b)

Grupa je otpustila 330 tisuća kuna (2013.: 2.003 tisuće kuna) u financijske prihode zbog amortizacije diskonta.

7 (c)

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Neto dobiti od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		
- Ulaganja u investicijske fondove	551	1.559
- Dužničke vrijednosnice	(177)	(66)
	374	1.493

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

8 POREZ NA DOBIT

Porez na dobit izračunat je po propisanim poreznim stopama primjenjivima u pojedinim zemljama.

Porez na dobit priznat u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća sljedeće:

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Porez na dobit tekuće godine	(981)	(5)
Ukupno odgođeni porezni trošak proizašao iz kreiranja i isknjiženja privremenih razlika	-	-
Ukupno porezna obveza	(981)	(5)

Odgođena porezna imovina priznaje se po osnovi prenesenih poreznih gubitaka ukoliko je vjerojatno da će se povezane porezne olakšice ostvariti kroz buduću oporezivu dobit. Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 57.145 tisuća kuna (2013.: 53.030 tisuća kuna) po osnovi poreznog gubitka od 285.726 tisuća kuna (2013.: 265.154 tisuće kuna) koji se može prenositi i koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim razdobljima. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je tijekom 2013. godine pregledalo porezne olakšice uključene u poreznu prijavu za 2011. godinu. Od 151.230 tisuća kuna poreznih olakšica koje je Matično društvo iskazalo, Ministarstvo je odobrilo iznos od 108.629 tisuća kuna. Sukladno tome, Matično društvo je uskladilo svoj porezni gubitak za 2011. godinu na iznos od 9.478 tisuća kuna. Porezni gubici mogu se prenositi u razdoblju od pet godina nakon godine u kojoj je gubitak ostvaren. Mogućnost prenošenja gubitka, koja podliježe odluci Ministarstva financija, je kako slijedi:

	'000 kn
Porezni gubitak za 2010. – istječe 31. prosinca 2015.	151.499
Porezni gubitak za 2011. – istječe 31. prosinca 2016.	9.478
Porezni gubitak za 2012. – istječe 31. prosinca 2017.	190
Porezni gubitak za 2013. – istječe 31. prosinca 2018.	39.538
Porezni gubitak za 2014. – istječe 31. prosinca 2019.	85.021
	285.726

Nema odgođene porezne imovine koja je priznata u konsolidiranim financijskim izvještajima za godinu koja završava 31. prosinca 2014. i 31. prosinca 2013.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

8 POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Porez na dobit obračunat na dobit Grupe prije oporezivanja razlikuje se od izvedenog iznosa koji proizlazi primjenom prosječno ponderirane porezne stope primijenjene na dobit konsolidiranih društava kako slijedi:

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Dobit prije oporezivanja	88.331	144.360
Porez na dobit po stopama primjenjivim na dobit za pojedine zemlje	17.210	28.851
Utjecaj:		
Porezno nepriznati rashodi	5.227	3.875
Porezne olakšice	(21.446)	(32.640)
Iskorištenje prenesenog poreznog gubitka	(10)	(81)
Troškovi poreza	981	5
Efektivna porezna stopa	1,1%	0,0%

Sukladno hrvatskom poreznom zakonodavstvu, porezne olakšice uključuju samo dio dodatne porezne olakšice za rashode po osnovi istraživanja i razvoja u iznosu od 21.466 tisuća kuna (2013.: 32.640 tisuća kuna). Rashodi po osnovi istraživanja i razvoja iskazani su u troškovima prodanih proizvoda.

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može pregledati knjige i evidencije Matičnog društva u bilo koje doba u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Izvršno posloводство nije upoznato s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

9 ZARADA PO DIONICI

	2014.	2013.
Dobit za godinu ('000 kn)	87.350	144.355
Vagana prosječna sredina ukupnog broja dionica na kraju godine	1.327.917	1.328.428
Zarada po dionici (kuna)	65,78	108,67

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Matično društvo nema razrijeđivih potencijalnih redovnih dionica.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

10 NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Ostalo	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2013.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	305.999	328	461.782
Akumulirana amortizacija	(106.212)	(238.331)	(213)	(344.756)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>49.243</u>	<u>67.668</u>	<u>115</u>	<u>117.026</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	49.243	67.668	115	117.026
Povećanja	2.968	49.691	-	52.659
Smanjenja	-	(121)	-	(121)
Amortizacija	(3.355)	(34.585)	(8)	(37.948)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>48.856</u>	<u>82.653</u>	<u>107</u>	<u>131.616</u>
Na dan 31. prosinca 2013.				
Nabavna vrijednost ili procjena	158.423	333.364	328	492.115
Akumulirana amortizacija	(109.567)	(250.711)	(221)	(360.499)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>48.856</u>	<u>82.653</u>	<u>107</u>	<u>131.616</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	48.856	82.653	107	131.616
Stjecanje poslovanja (bilješka 11(b))	-	5.999	-	5.999
Povećanja	175	43.271	-	43.446
Smanjenja	-	(281)	-	(281)
Amortizacija	(3.401)	(41.656)	(8)	(45.065)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>45.630</u>	<u>89.986</u>	<u>99</u>	<u>135.715</u>
Na dan 31. prosinca 2014.				
Nabavna vrijednost ili procjena	158.598	349.148	328	508.074
Akumulirana amortizacija	(112.968)	(259.162)	(229)	(372.359)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>45.630</u>	<u>89.986</u>	<u>99</u>	<u>135.715</u>

U nabavnu vrijednost uključeno je 251.896 tisuća kuna (2013.: 190.789 tisuća kuna) potpuno amortiziranih nekretnina, postrojenja i opreme koje Grupa još uvijek koristi.

Na dan 31. prosinca 2014. godine Grupa ima ugovore koji se odnose na buduću nabavu opreme u iznosu od 6.948 tisuća kuna (2013.: 5.886 tisuća kuna).

Trošak amortizacije u iznosu od 42.666 tisuća kuna (2013.: 35.040 tisuća kuna) uključen je u trošak prodanih proizvoda, 2.117 tisuća kuna (2013.: 1.890 tisuća kuna) u troškove prodaje i 1.282 tisuće kuna (2013.: 1.018 tisuća kuna) u administrativne troškove.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

**10 NEKRETNINE, POSTROJENJA I
OPREMA (NASTAVAK)**

Grupa djeluje kao najmodavac pod poslovnim najmom, uglavnom zemljišta i zgrada. U zemljišta i zgrade uključene su i iznajmljene nekretnine u iznosu od 13.528 tisuća kuna (2013.: 14.515 tisuća kuna). Navedena imovina amortizira se korištenjem iste amortizacijske stope koja se koristi i za ostale zgrade i iznajmljena je pod neopozivim operativnim najmom na razdoblje od pet godina počevši od 2005. godine. Naknadna produljenja najmova dogovaraju se s najmoprimcima. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju. Dijelovi imovine koja se iznajmljuje ne mogu biti zasebno prodani ili zasebno dani u financijski najam. Sukladno navedenom, kriteriji MRS-a 40 za zasebno priznavanje ulaganja u nekretnine nisu zadovoljeni.

Buduća minimalna plaćanja najma prema neopozivom operativnom najmu u ukupnom iznosu za svako sljedeće razdoblje su:

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Manje od godinu dana	3.518	3.419
Između jedne i pet godina	1.759	1.709
	5.277	5.128

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

11 NEMATERIJALNA IMOVINA

Promjene nematerijalne imovine tijekom 2014. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Aplikacijski programi	Goodwill	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2013.			
Nabavna vrijednost ili procjena	10.855	-	10.855
Akumulirana amortizacija	(6.541)	-	(6.541)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.314</u>	<u>-</u>	<u>4.314</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.			
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	4.314	-	4.314
Povećanja	132	-	132
Amortizacija	(2.334)	-	(2.334)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>2.112</u>	<u>-</u>	<u>2.112</u>
Na dan 31. prosinca 2013.			
Nabavna vrijednost ili procjena	9.480	-	9.480
Akumulirana amortizacija	(7.368)	-	(7.368)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>2.112</u>	<u>-</u>	<u>2.112</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.			
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	2.112	-	2.112
Povećanja	411	4.173	4.584
Amortizacija	(1.215)	-	(1.215)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.308</u>	<u>4.173</u>	<u>5.481</u>
Na dan 31. prosinca 2014.			
Nabavna vrijednost ili procjena	7.973	4.173	12.146
Akumulirana amortizacija	(6.665)	-	(6.665)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.308</u>	<u>4.173</u>	<u>5.481</u>

(a) Aplikacijski programi

Nabavna vrijednost uključuje iznos od 4.709 tisuća kuna (2013.: 5.027 tisuća kuna) potpuno amortizirane nematerijalne imovine koju Grupa još uvijek koristi.

Trošak amortizacije u iznosu od 1.125 tisuća kuna (2013.: 2.155 tisuća kuna) uključen je u trošak prodanih proizvoda, 56 tisuća kuna (2013.: 116 tisuća kuna) u troškove prodaje i 34 tisuće kuna (2013.: 63 tisuće kuna) u administrativne troškove.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

11 NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

(b) Goodwill

U rujnu 2014. godine, Grupa je potpisala ugovore o prijenosu poslovne jedinice temeljem kojih je Grupa stekla poslovanje od društva Hrvatski Telekom d.d. Ugovori uključuju prijenos 641 zaposlenika, ugovore s dobavljačima, organizacijsku strukturu, aktivnosti i poslovne procese. Poslovanje se sastoji od stečene imovine i preuzetih obveza prema zaposlenicima.

Pojedinosti o vrijednostima stečene imovine i obveza na dan 1. rujna 2014. godine su kako slijedi:

	Knjigovodstvena vrijednost
	'000 kn
Nekretnine, postrojenja i oprema (bilješka 10)	5.999
Dugoročna primanja zaposlenih (bilješka 21 (a))	(287)
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	(3.886)
Ukupno prepoznatljiva neto imovina	<u>1.826</u>
Trošak stjecanja	5.999
Privremeni goodwill	<u>4.173</u>

Privremeni goodwill podliježe konačnoj ocjeni koja će biti obavljena u 2015. godini.

Udio prihoda stečenog poslovanja u konsolidiranom rezultatu za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine iznosi 44.318 tisuća kuna (bilješka 4). Da je poslovanje konsolidirano od 1. siječnja 2014. godine, konsolidirani pro forma prihod za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine bio bi 132 milijuna kuna veći, dok se dobit prije oporezivanja ne bi značajno razlikovala od iskazane.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

12 ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u stranoj valuti	7.364	8.297
Dugotrajna potraživanja od kupaca iz inozemstva, izražena u stranoj valuti	2.518	6.274
Dugotrajna potraživanja od kupaca u zemlji, izražena u kunama	5.634	-
Potraživanja za prodane stanove		
- izražena u stranoj valuti	5.634	5.615
- izražena u kunama	714	744
Ukupno zajmovi i potraživanja	21.864	20.930
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	(2.711)	(2.129)
	19.153	18.801

Depoziti kod financijskih institucija od 7.341 tisuću kuna (2013.: 7.318 tisuća kuna) uključuju garantne depozite za stambene kredite zaposlenicima, uz fiksnu kamatnu stopu od 0,37% godišnje (2013.: 0,37% godišnje), s preostalim dospijecom dužim od tri godine. Preostali iznos od 23 tisuće kuna (2013.: 979 tisuća kuna) odnosi se na garantni depozit za financiranje kupca, uz kamatu dvanaestomjesečni USD LIBOR uvećan za maržu od 0,50 pp godišnje i s dospijecom 2015. godine.

Zajmovi i potraživanja od kupaca djelomično su osigurani bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca klasificiran je kao kratkotrajna imovina.

DUGOTRAJNI DIO ZAJMOVA I POTRAŽIVANJA IZ ZEMLJE I INOZEMSTVA

	2014.	2013.
Dospijeće	'000 kn	'000 kn
2015.	-	6.274
2016.	2.653	-
2017.	2.265	-
2018.	2.034	-
2019.	1.200	-
	8.152	6.274

Potraživanja za prodane stanove iskazana su u iznosu umanjenom za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj. Stambeni krediti zaposlenicima povezani su s protuvrijednošću eura, a otplata se izvršava umanjenjem mjesečne plaće te su krediti osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Potraživanja za prodane stanove i stambeni krediti dodijeljeni ograničenom broju zaposlenika nose fiksnu kamatnu stopu do 5% godišnje. Diskont u iznosu od 2.044 tisuće kuna (2013.: 2.130 tisuća kuna) priznat je za ove kredite i amortizira se kroz konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, metodom efektivne kamatne stope od 7% godišnje (2013.: 7% godišnje).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

13 ZALIHE

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Sirovine i materijal	1.175	2.289
Ugovorena proizvodnja u tijeku	30.923	58.146
Ukupno zalihe	32.098	60.435
Umanjenje vrijednosti	(1.152)	(8.929)
	30.946	51.506

Zalihe sa slabim prometom ili zastarjele zalihe otpisane su s obzirom na njihovu procijenjenu naplativu vrijednost kroz umanjeње vrijednosti. Umanjenje vrijednosti uključeno je u ostale operativne troškove u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

14 POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Kupci u inozemstvu	63.181	142.998
Kratkotrajni dio dugotrajnih zajmova i potraživanja	9.711	15.948
Ukupno kupci u inozemstvu	72.892	158.946
Kupci u zemlji	125.022	117.018
Kratkotrajni dio dugotrajnih zajmova i potraživanja	-	883
Ukupno kupci u zemlji	125.022	117.901
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	(7.342)	(30.695)
	190.572	246.152

Potraživanja od kupaca uključuju 3.845 tisuća kuna (2013.: 54 tisuće kuna) ugovorene proizvodnje u tijeku.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

14 POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Promjene rezerviranja za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja su kako slijedi:

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja (bilješke 12, 14)	32.824	39.160
Umanjenje vrijednosti potraživanja tijekom godine	20.913	7.139
Nenaplativa potraživanja otpisana tijekom godine	(29.723)	(5.367)
Ukidanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja	(13.717)	(6.185)
Amortizacija diskonta	(244)	(1.923)
Na dan 31. prosinca (bilješke 12, 14)	10.053	32.824

Potraživanja su svedena na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjenje vrijednosti. Od ukupno 10.053 tisuće kuna (2013.: 32.824 tisuće kuna) od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2014. godine, 7.342 tisuće kuna (2013.: 30.695 tisuća kuna) odnosi se na zajmove i potraživanja od kupaca.

15 OSTALA POTRAŽIVANJA

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Potraživanja od zaposlenih	717	1.622
Potraživanja za obračunate kamate	1.029	553
Ostala potraživanja	1.074	1.540
	2.820	3.715

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

16 FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
- Dužničke vrijednosnice, Ministarstvo financija	4.129	4.129
- Vlasničke vrijednosnice	224	402
- Ulaganja u otvorene investicijske fondove	39.728	105.314
	44.081	109.845

17 NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	118.010	220.387
Oročeni depoziti koje je kreirala Grupa, s originalnim dospijanjem do 3 mjeseca	68.953	190.941
	186.963	411.328

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

18 KAPITAL I REZERVE

(A) DIONIČKI KAPITAL

Na dan 31. prosinca 2014. godine dionički kapital sastoji se od 1.331.650 (2013.: 1.331.650) odobrenih, izdanih i u cijelosti plaćenih redovnih dionica ukupne registrirane vrijednosti 133.165 tisuća kuna (2013.: 133.165 tisuća kuna). Nominalna vrijednost dionice je 100 kuna (2013.: 100 kuna). Vlasnici redovnih dionica imaju pravo na primitak dividende u iznosu izglasanom na Glavnoj skupštini, kao i pravo na jedan glas po dionici na Glavnoj skupštini.

Dioničari na dan 31. prosinca 2014. godine su:

	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
	2014.		2013.	
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07	653.473	49,07
Mali dioničari	675.097	50,70	673.369	50,57
Vlastite dionice	3.080	0,23	4.808	0,36
	1.331.650	100,00	1.331.650	100,00

(B) VLASTITE DIONICE

Kupljene dionice smatraju se „vlastitim dionicama“ i redovito se dodjeljuju ključnom poslovdstvu i ostalim zaposlenicima u okviru postojećeg programa vezanog uz vlasničke instrumente iz 2004. godine, kao što je opisano u bilješci 21 (b). Tijekom 2014. godine Matično je društvo kupilo 2.000 vlastitih dionica (2013: 4.000). Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 2.768 tisuća kuna (2013: 5.754 tisuće kuna) izdvojena su iz neto dobiti za 2008. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 26. svibnja 2009. godine.

Kretanja u vlastitim dionicama prikazana su kako slijedi:

	Broj dionica	Broj dionica
	2014.	2013.
Na dan 1. siječnja (bilješka 18 (a))	4.808	3.408
Nabavljeno tijekom godine	2.000	4.000
Dodijeljeno tijekom godine	(3.728)	(2.600)
Na dan 31. prosinca (bilješka 18 (a))	3.080	4.808

(C) ZAKONSKE REZERVE

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog dioničkog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobit financijske godine nedostatna ili ako ne postoje druge rezerve. Grupa je dostigla propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja. Zakonske rezerve do 5% ukupnog dioničkog kapitala nisu raspodjeljive. Tijekom 2013. godine Grupa je otpustila zakonske rezerve u ukupnom iznosu od 13.452 tisuće kuna kao višak rezervi iznad propisanih 5% dioničkog kapitala.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

19 PREDLOŽENA DIVIDENDA

Obveza za dividende se ne priznaje dok dividendu ne odobri Glavna skupština dioničara. Na dan 27. svibnja 2014. godine, Glavna skupština odobrila je redovnu dividendu za 2013. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 300,00 kuna po dionici, u ukupnom iznosu od 424,897 tisuća kuna. Na sastanku koji je održan 12. veljače 2015. godine, Uprava je predložila redovnu dividendu za 2014. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici, kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 70,00 kuna po dionici. Dividenda će biti isplaćena iz zadržane dobiti i ostalih rezervi te iz dijela zadržane dobiti ostvarene u 2014. godini, nakon odobrenja Glavne skupštine dioničara zakazane za 2. lipnja 2015. godine.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene za prethodne godine, bile su kako slijedi:

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
320,00 kuna po dionici za 2013. godinu	424.897	-
170,00 kuna po dionici za 2012. godinu		225.851
Dividenda plaćena po obvezi iz prošlih godina	36	-
	424.933	225.851

20 UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Grupe vezani uz upravljanje kapitalom su sljedeći:

- > očuvati sposobnost Grupe da nastavi s poslovanjem temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja kao i da nadalje ostvaruje dobit za dioničare i ostale interesne skupine;
- > osigurati odgovarajuće izvore kapitala, koliko god je to moguće, kroz zadržanu dobit;
- > održavati bilancu s visokim udjelom likvidnih novčanih sredstava i kratkotrajne imovine, te vlastitog kapitala i drugih ulaganja; i
- > osigurati adekvatnu financijsku podršku u slučaju potrebe.

Grupa stvara dovoljno novčanih sredstava iz vlastitog poslovanja za podmirenje obveza u dospijeću, za financiranje kupaca i ispunjavanje planiranih investicija, te za isplatu dividende.

Grupa nadzire kapital korištenjem zakonom propisane minimalne razine kapitala. Dionički kapital objavljen je u bilješki 18 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

21 PRIMANJA ZAPOSLENIH

(A) DUGOROČNA PRIMANJA ZA GODINE RADA

Grupa nema poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili poslovodstvo. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Uz to, tijekom 2001. godine, Matično društvo potpisalo je dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju pravo na naknadu zbog prijevremenog odlaska u mirovinu.

Grupa isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8.000 kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu. Grupa isplaćuje i jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Matičnom društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža. Glavne aktuarske pretpostavke pri određivanju visine obveze za jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2014. godine bile su diskontna stopa od 6% (2013.: 6%) i prosječna stopa fluktuacije zaposlenika od 3,5% (2013.: 3,4%).

Kretanja u dugoročnim primanjima za godine rada bila su sljedeća:

	Jubilarne nagrade	Umirovljenje	Ukupno	Jubilarne nagrade	Umirovljenje	Ukupno
	2014.			2013.		
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	4.377	320	4.697	4.059	393	4.452
Obveza kreirana tijekom godine	975	86	1.061	560	62	622
Obveza proizašla iz poslovnog stjecanja (bilješka 11 (b))	-	287	287	-	-	-
Obveza iskorištena tijekom godine	(407)	(16)	(423)	(242)	(40)	(282)
Obveza ukinuta tijekom godine	-	-	-	-	(95)	(95)
Na dan 31. prosinca	4.945	677	5.622	4.377	320	4.697

(B) ISPLATE S TEMELJA DIONICA

Tijekom 2004. godine, Matično društvo pokrenulo je Program vjernosti, program isplate s temelja dionica prema kojemu poslovodstvo i ostali zaposlenici imaju pravo primiti dionice, a to je pravo uvjetovano ispunjenjem određenog broja godina rada (razdoblje ispunjenja) od datuma odluke o dodjeli.

Matično društvo dodatno dodjeljuje vlastite dionice užem poslovodstvu i ostalim zaposlenicima kao bonus utemeljen na Programu nagrađivanja.

Vlastite dionice raspodjeljuju se izabranim zaposlenicima nakon odobrenja na Glavnoj skupštini dioničara.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

21 PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

(B) ISPLATE S TEMELJA DIONICA (NASTAVAK)

Uvjeti programa dodjele dionica su sljedeći:

Izabrani zaposlenici/datum dodjele	Broj dodijeljenih dionica	Uvjeti ispunjenja
Program vjernosti		
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2013. godine	1.040	Dvije do četiri godine rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2013. godine	9.165	Dvije do pet godina rada
Povlačenje dionica dodijeljenih ključnom poslovodstvu tijekom 2014. godine	(350)	Dvije do četiri godine rada
Povlačenje dionica dodijeljenih ostalim zaposlenicima tijekom 2014. godine	(3.179)	Dvije do pet godina rada
Program nagrađivanja		
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2013. godine	40	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2013. godine	900	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2014. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2014. godine	-	Po dodjeli

Fer vrijednost usluga primljenih u zamjenu za dodijeljene dionice mjeri se u odnosu na tržišnu cijenu na datum dodjele.

	Broj dodijeljenih dionica	Vagana prosječna fer vrijednost po dionici kn
Dodijeljene dionice u 2013. godini	11.145	1.443,39
Povlačenje dionica dodijeljenih u razdoblju 2011. - 2013.	(3.529)	1.373,20

Tijekom 2014. godine Grupa je priznala rashode u iznosu od 4.568 tisuća kuna (2013.: 3.645 tisuća kuna) po osnovi isplate s temelja dionica; rashodi su uključeni u troškove osoblja kao što je prikazano u bilješki 6. Tijekom 2014. godine, isplate s temelja dionica temeljem Programa vjernosti promijenjene su s namjerom da se smanji obveza za dodjelu dionica prema izvornim Programima vjernosti. Dionice, dodijeljene tijekom prijašnjih Programa vjernosti zaposlenicima koji su napustili Matično društvo prije datuma stjecanja prava, su istekle.

Pravo na 3.728 dionica dodijeljenih u sklopu Programa vjernosti od prijašnjih godina stečeno je tijekom 2014. godine. Ukupan vagani prosječni trošak dionica prenesenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti tijekom 2014. godine iznosi 3.787 tisuća kuna (2013.: 3.111 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

21 PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

(B) ISPLATE S TEMELJA DIONICA (NASTAVAK)

Slijedi prikaz kretanja dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti:

	Broj dionica	
	2014.	2013.
Na dan 1. siječnja	14.510	6.070
Dodijeljeno	-	11.145
Preneseno	(3.728)	(2.600)
Isteklo	(3.529)	(105)
Na dan 31. prosinca	7.253	14.510

22 OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I
OSTALE OBVEZE

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Obveze prema dobavljačima	42.311	55.175
Obveze prema zaposlenicima	73.636	73.803
Ostale kratkoročne obveze	31.612	19.448
	147.559	148.426

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

23 REZERVIRANJA

Kretanja u rezerviranjima bila su kako slijedi:

	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno
	2014.				2013.			
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	6.507	5.962	989	13.458	9.342	7.719	1.505	18.566
Povećanje rezerviranja	3.009	1.319	1.682	6.010	1.682	2.543	960	5.185
Ukinuta neiskorištena rezerviranja	(363)	(1.977)	-	(2.340)	(7)			(7)
Rezerviranja iskorištena tijekom godine	(4.364)	(672)	(1.019)	(6.055)	(4.510)	(4.300)	(1.476)	(10.286)
Na dan 31. prosinca	4.789	4.632	1.652	11.073	6.507	5.962	989	13.458

Rezerviranje za garancije napravljeno je zbog pokrivanja očekivanih zahtjeva po garancijama za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za penale napravljeno je da bi se pokrila očekivana potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga nastalih tijekom godine. Ukinuta rezerviranja za izdane garancije odnose se na istekle garancije, a ukinuta rezerviranja za penale na ukinute ili istekle obveze.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

24 ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I
PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	3.629	6.432
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	5.816	4.958
Odgođeni prihodi	80.287	90.098
Odgođeno plaćanje troškova neiskorištenih godišnjih odmora	20.396	12.830
Odgođeno plaćanje troškova za sudske sporove	825	801
Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama	21.138	23.544
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	16.790	10.396
	148.881	149.059

Odgođeni prihodi predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima za koje posao još nije završen, ali su fakture izdane ili je novac primljen te na taj način predstavljaju obvezu izvršavanja usluge ili isporuke materijala.

Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama uglavnom predstavlja troškove po ugovorima o izvršenim uslugama dobavljača ili nekog drugog vanjskog izvođača za koje na datum bilance nije ispostavljena faktura.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

25 POTRAŽIVANJA I OBVEZE PREMA
POVEZANIM DRUŠTVIMA

Za potrebe ovih konsolidiranih financijskih izvještaja, društva se smatraju povezanim ako jedno od njih kontrolira drugo, ako se nalazi pod zajedničkom kontrolom ili ako ima značajan utjecaj na drugo društvo pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim društvima, pozornost treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Grupa ima povezane odnose s Ericssonovom grupom kroz 49,07% (2013.: 49,07%) dionica u vlasništvu društva Telefonaktiebolaget LM Ericsson, koje je ujedno i krajnje matično društvo Ericssonove grupe.

Grupa ima i kroz poslovanje povezane odnose s društvom Telefonaktiebolaget LM Ericsson, podružnicama i pridruženim društvima unutar Ericssonove grupe, Nadzornim odborom, Upravom i ostalim izvršnim poslovodstvom.

(A) KLJUČNE TRANSAKCIJE S POVEZANIM DRUŠTVIMA

Glavne transakcije s društvima iz Ericssonove grupe mogu se prikazati kako slijedi:

	Telefonaktiebolaget LM Ericsson		Ostala konsolidirana društva Ericssonove grupe		Ukupno	
	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prodaja proizvoda i usluga						
Prihodi od prodaje	-	-	628.029	568.749	628.030	568.749
Ostali prihodi	-	-	6.520	7.630	6.519	7.630
	-	-	634.549	576.379	634.549	576.379
Nabava proizvoda i usluga						
Licence	3.405	3.805	35.701	64.704	39.106	68.509
Naknada za tehničko-poslovnu suradnju	-	-	-	1.958	-	1.958
Trošak prodanih proizvoda	-	-	328.747	407.216	328.747	407.216
	3.405	3.805	364.448	473.878	367.853	477.683

Transakcije prodaje proizvoda i usluga direktno su ugovorene između uključenih strana, a dogovarane su na pojedinačnoj osnovi. Grupa plaća naknade za licence za prodaju proizvoda fiksne telefonije, prodaju usluga, korištenje korporativnog zaštitnog znaka te naknade za tehničko-poslovnu suradnju. Naknade za licence plaćaju se po prodanoj jedinici kao postotak prodaje proizvoda i rješenja za područje fiksne telefonije te prodaje usluga.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

25 POTRAŽIVANJA I OBVEZE PREMA
POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

(B) NAKNADE KLJUČNOM POSLOVODSTVU

Ključno poslovodstvo uključuje izvršno poslovodstvo, navedeno na 61. stranici ovih izvještaja, koje se sastoji od člana Uprave i direktora glavnih organizacijskih jedinica.

	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn
Plaće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	26.905	21.308
Ostala dugoročna primanja	8	2
Isplate s temelja dionica	-	121
	26.913	21.431

Članovi izvršnog poslovodstva i Nadzornog odbora imali su u vlasništvu 4.342 redovne dionice na kraju godine (2013.: 4.085 dionica).

Uz to, Grupa je isplatila naknade Nadzornom odboru u iznosu od 323 tisuće kuna (2013.: 315 tisuća kuna) tijekom 2014. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

25 POTRAŽIVANJA I OBVEZE PREMA
POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)(C) STANJE OBVEZA I POTRAŽIVANJA ZA PRODANE I KUPLJENE PROIZVODE I
USLUGE NA KRAJU GODINE

Stanje na kraju godine proizašlo iz ključnih transakcija s društvima iz Ericssonove grupe prikazano je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2014.	2013.	2014.	2013.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Većinski dioničar				
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME)		1.342	471	-
Konsolidirana društva Ericssonove grupe				
Ericsson AB (EAB)	33.513	50.870	35.864	57.635
Ericsson Services d.o.o. (ESK)	20.467	-	-	-
Ericsson Maroc Sarl (EMO)	5.640	2.884	-	-
Ericsson GMBH Group (EDD)	4.762	3.773	1.383	1.575
Ericsson Ltd. Madrid, Spain (ETL)	3.176	527	371	-
Ericsson Telecom S.S.De C.V.(TEM)	1.595	954	-	-
LM Ericsson Ltd. (LMI)	1.427	1.171	434	615
Ericsson Telecommunicatia B.V. (ETM)	1.285	812	681	600
Ericsson Corporation, Russia (ECR)	1.051	1.064	-	-
Ericsson Canada inc. (EMC)	969	-	51	-
Ericsson AG (EAS)	922	375	-	-
Ericsson Austria GMBH (SEA)	595	235	-	15
Ericsson Telecomunicazioni Spa (TEI)	468	75	-	49
Ericsson Korea Limited (EKK)	441	-	-	-
Ericsson Ltd. (EHK)	352	351	-	-
Ericsson AB Bahrain Branch (BBH)	342	141	-	-
Ericsson S.A./N.V. Branch Office Luxembourg (BLU)	324	223	-	-
Ericsson Espana S.A. (EEM)	292	44	-	25
Ericsson Egypt Ltd. (EEL)	257	748	-	-
Other Ericsson Group companies	3.971	6.229	2.406	422
	81.849	71.818	41.661	60.936

Grupa je iskazala dugoročno potraživanje (bilješka 12) i odgođeni prihod (u okviru ostalih dugoročnih obveza) u iznosu od 4.800 tisuća kuna (2013.: nula) prema Ericsson Services d.o.o. (ESK) vezano za petogodišnji ugovor na području upravljanih usluga s društvom Hrvatski Telekom.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Grupa je, uslijed svojih aktivnosti, izložena čitavom nizu financijskih rizika: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Grupe. Upravljanje rizicima provodi odjel riznice, a glavna mu je uloga aktivno upravljanje ulaganjem viška likvidnosti kao i financijskom imovinom i obvezama te upravljanje i kontrola izloženosti financijskim rizicima. U Grupi postoji i služba za financiranje kupaca, a glavni joj je cilj pronalaženje odgovarajućih rješenja za financiranje kupaca uz posredovanje treće strane i što manji angažman Grupe u pružanju takvih usluga kupcima. Politike upravljanja rizicima, povezane s upravljanjem financijskim instrumentima, mogu se ukratko prikazati kako slijedi:

(A) VALUTNI RIZIK

Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tečaja. Grupa je izložena promjenama vrijednosti američkog dolara i eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Grupa može sklapati termenske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitila od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova.

Ako bi se na dan 31. prosinca 2014. godine euro i američki dolar smanjio/povećao za 1% u odnosu na kunu (2013.: 1%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 1.274 tisuće kuna manja/veća (2013: 4.020 tisuća kuna), uglavnom kao rezultat dobitka/gubitka od tečajnih razlika pri preračunavanju novca i novčanih ekvivalenata, depozita, obveza prema dobavljačima, potraživanja od kupaca i financiranja kupaca iz eura u kunu.

Grupa je i dalje usmjerena na osiguravanje prirodnih mehanizama zaštite i aktivno upravljanje valutama te na minimiziranje utjecaja promjene valutnih tečajeva. Grupa je izložena promjenama vrijednosti eura te, u ograničenoj mjeri, promjenama vrijednosti američkog dolara i švedske krune kao što je prikazano u tabeli u nastavku.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(A) VALUTNI RIZIK (NASTAVAK)

Tabele u nastavku prikazuju promjene vrijednosti valuta te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2014.	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno strane valute	kn	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	11.645	2.541	-	14.186	4.967	19.153
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	117.750	11.727	11.723	141.200	134.049	275.249
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	44.081	44.081
Novac i novčani ekvivalenti	158.088	4.103	6.226	168.417	18.546	186.963
	<u>287.483</u>	<u>18.371</u>	<u>17.949</u>	<u>323.803</u>	<u>201.643</u>	<u>525.446</u>
Uzeti zajmovi	356	-	-	356	32	388
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	43.498	18.076	2.089	63.663	125.557	189.220
	<u>43.854</u>	<u>18.076</u>	<u>2.089</u>	<u>64.019</u>	<u>125.589</u>	<u>189.608</u>
Valutna neusklađenost	<u>243.629</u>	<u>295</u>	<u>15.860</u>	<u>259.784</u>	<u>76.054</u>	<u>335.838</u>

2013.	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno strane valute	kn	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	15.594	2.463	-	18.057	744	18.801
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	190.242	13.230	4.694	208.166	113.520	321.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	190.845	109.845
Novac i novčani ekvivalenti	359.314	2.250	6.511	368.075	43.253	411.328
	<u>565.150</u>	<u>17.943</u>	<u>11.205</u>	<u>594.298</u>	<u>267.362</u>	<u>861.660</u>
Uzeti zajmovi *	10	-	-	10	376	386
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	73.347	3.723	734	77.804	131.558	209.362
	<u>73.357</u>	<u>3.723</u>	<u>734</u>	<u>77.814</u>	<u>131.934</u>	<u>209.748</u>
Valutna neusklađenost	<u>491.793</u>	<u>14.220</u>	<u>10.471</u>	<u>516.484</u>	<u>135.428</u>	<u>651.912</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 8 tisuća kuna

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**(B) KAMATNI RIZIK**

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Budući da Grupa uglavnom financira kupce po fiksnim kamatnim stopama, samo je manji dio financiranja kupaca podložan mogućim promjenama u tržišnim kamatnim stopama, te je rizik od promjena tržišnih kamatnih stopa relativno nizak. Grupa ujedno ima i uzete zajmove i dane depozite u financijskim institucijama po promjenjivim kamatnim stopama, kao i udjele u novčanim investicijskim fondovima koji su osjetljivi na promjene tržišnih kamatnih stopa na kratkoročne depozite i trezorske zapise.

Na dan 31. prosinca 2014. godine:

- > Da se efektivna kamatna stopa na eurske depozite povećala/smanjila za 1% (2013.: 1%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi eurskih depozita, 59 tisuća kuna veća/manja (2013.: 66 tisuća kuna);
- > Da se efektivna kamatna stopa na kunske depozite povećala/smanjila za 1% (2013.: 1%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi ulaganja u investicijske fondove, 552 tisuće kuna veća/manja (2013.: 843 tisuće kuna).

Sljedeća tabela prikazuje godišnje prosječne kamatne stope izloženosti financijske imovine i obveza:

	Prosječne kamatne stope	Prosječne kamatne stope
	2014.	2013.
	%	%
Zajmovi i potraživanja	2,44	2,16
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0,26	0,33
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0,49	0,20
Novac i novčani ekvivalenti	1,30	1,63
Uzeti zajmovi	-	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

 26 UPRAVLJANJE
 FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(B) KAMATNI RIZIK (NASTAVAK)

U tabelama u nastavku vidljiva je analiza utjecaja promjene vrijednosti kamatnih stopa te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2014.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	4.133	-	-	-	7.656	7.364	19.153	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	266.122	1.041	3.274	4.104	708	-	275.249	8.419
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	39.953	-	-	-	4.128	-	44.081	-
Novac i novčani ekvivalenti	4.351	113.659	68.953	-	-	-	186.963	68.953
	<u>314.559</u>	<u>114.700</u>	<u>72.227</u>	<u>4.104</u>	<u>12.492</u>	<u>7.364</u>	<u>525.446</u>	<u>77.372</u>
Uzeti zajmovi	-	-	-	-	388	-	388	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	189.183	37	-	-	-	-	189.220	-
	<u>189.183</u>	<u>37</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>388</u>	<u>-</u>	<u>189.608</u>	<u>-</u>
Kamatna neusklađenost	<u>125.376</u>	<u>114.663</u>	<u>72.227</u>	<u>4.104</u>	<u>12.104</u>	<u>7.364</u>	<u>335.838</u>	<u>77.372</u>

2013.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	442	9.459	8.900	18.801	7.253
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	304.787	6.037	1.058	9.804	-	-	321.686	16.898
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	105.716	-	-	-	4.129	-	109.845	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	220.387	190.941	-	-	-	411.328	190.941
	<u>410.503</u>	<u>226.424</u>	<u>191.999</u>	<u>10.246</u>	<u>13.588</u>	<u>8.900</u>	<u>861.660</u>	<u>215.092</u>
Uzeti zajmovi *	-	34	74	142	136	-	386	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	209.362	-	-	-	-	-	209.362	-
	<u>209.362</u>	<u>34</u>	<u>74</u>	<u>142</u>	<u>136</u>	<u>-</u>	<u>209.748</u>	<u>-</u>
Kamatna neusklađenost	<u>201.141</u>	<u>226.390</u>	<u>191.925</u>	<u>10.104</u>	<u>13.452</u>	<u>8.900</u>	<u>651.912</u>	<u>215.092</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 8 tisuća kuna

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(C) CJENOVNI RIZIK

Grupa ima određenu izloženost cjenovnom riziku dužničkih vrijednosnica usprkos malom obujmu ulaganja, a one su u bilanci klasificirane kao financijska imovina raspoloživa za prodaju ili po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (dužničke vrijednosnice i investicijski fondovi). Svim vrijednosnicama aktivno se trguje na Zagrebačkoj burzi, te promjena indeksa CROBEX i CROBIS može utjecati na rezultate poslovanja.

(D) KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik od neispunjavanja obveza jedne strane u financijskom instrumentu, a što bi moglo prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja vezanih uz financiranje kupaca.

Projekcija poreznih obveza za sljedeće godine pokazala je da će se Grupa po osnovi drugih izvora poreznih olakšica (potpora po osnovi istraživanja i razvoja, kao i značajnog prenesenog poreznog gubitka) ponovno naći u situaciji da nema porezne obveze te da neće moći iskoristiti dobivene porezne potvrde iz prethodnih godina po osnovi poreza na dobit plaćenog u inozemstvu.

Grupa je poduzela daljnje korake u partnerstvu s bankama i drugim financijskim institucijama kako bi u budućnosti osigurala znatno smanjenu izloženost kreditnim rizicima s osnove financiranja kupaca.

Novi se kupci prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Preostala se potraživanja često pregledavaju. Gubici od umanjenja vrijednosti izračunavaju se diskontiranjem potraživanja. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Grupa ima značajan udio potraživanja od nekolicine kupaca. Na dan 31. prosinca 2014. godine pet najvećih kupaca predstavlja 70% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2013.: 53%). Grupa smatra da najveću izloženost ovom riziku predstavlja iznos potraživanja od kupaca (bilješke 12 i 14) i ostalih potraživanja (bilješka 15), bez umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja. Analiza dospjeća ovih potraživanja vidljiva je u tabeli ročnosti u daljnjem tekstu ove bilješke.

Akreditivi se koriste kao metoda za osiguranje plaćanja od strane kupaca koji posluju na određenim tržištima, osobito na tržištima koja se nalaze u nestabilnom političkom i/ili gospodarskom okruženju. Banke potvrđuju akreditive, čime se smanjuje politička i komercijalna izloženost kreditnom riziku.

Prije odobrenja novih sredstava za financiranje kupaca obavlja se interna procjena kreditnog rizika kako bi se procijenila kreditna sposobnost (za politički i gospodarski rizik) svake transakcije. Ponovne procjene kreditne sposobnosti za svakog se kupca redovito obavljaju.

Rezerviranja koja se odnose na izloženost riziku vezanom uz financiranje kupaca utvrđuju se samo kada se mogu pouzdano mjeriti i kada se, nakon što je financijski aranžman stupio na snagu, pojave određeni događaji koji bi mogli imati negativan utjecaj na sposobnost i/ili spremnost zajmoprimca za otplaćivanje preostalog duga. Navedeni događaji mogu biti politički (u pravilu izvan kontrole zajmoprimca) ili komercijalni, npr. oslabljena kreditna sposobnost zajmoprimca.

Osiguranja sredstava za financiranje kupaca u pravilu uključuju zalog nad opremom i zalog nad određenom imovinom zajmoprimca. Ako je dostupno, može se ugovoriti i pokriće rizika od strane treće osobe. „Pokriće rizika od strane treće osobe“ znači da je banka, izvozno-kreditna agencija ili druga financijska ustanova izdala garanciju koja pokriva kreditni rizik. To također može biti i prijenos kreditnog rizika u okviru tzv. „sekundarnog aranžmana“ s bankom, pri čemu banka preuzima odgovornost za kreditni rizik i financiranje onoga dijela koji ona pokriva. Pokriće kreditnog rizika od strane treće osobe također može izdati i osiguravajuće društvo.

Na dan 31. prosinca 2014. godine, ukupna izloženost riziku koja se odnosi na financiranje kupaca iznosila je 17 milijuna kuna (2013.: 23 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

 26 UPRAVLJANJE
 FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(D) KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Sljedeće tabele prikazuju starosnu strukturu i sumarni prikaz dospjeća svih dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2014. godine.

Tabela 1 Dospjeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca

	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
2014.						
Inozemna potraživanja	5.556	54.831	12.738	2.285	-	75.410
Domaća potraživanja	3.627	113.912	6.450	94	1.773	125.856
Potraživanja od povezanih društava *	14.443	66.207	1.200	2.399	2.400	86.649
	<u>23.626</u>	<u>234.950</u>	<u>20.388</u>	<u>4.778</u>	<u>4.173</u>	<u>287.915</u>

* uključen dugoročni dio domaćih potraživanja u iznosu od 4,800 tisuća kuna

2013.						
Inozemna potraživanja	35.126	103.806	20.014	6.274	-	165.220
Domaća potraživanja	12.010	93.207	12.682	-	-	117.900
Potraživanja od povezanih društava	11.323	60.496	-	-	-	71.819
	<u>58.459</u>	<u>257.509</u>	<u>32.696</u>	<u>6.274</u>	<u>-</u>	<u>354.939</u>

Tabela 2 Starosna struktura ukupno dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca

	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
2014.					
Inozemna potraživanja	3.947	95	1.288	226	5.556
Domaća potraživanja	1.961	6	775	885	3.627
Potraživanja od povezanih društava	6.879	3.316	3.187	1.061	14.443
	<u>12.787</u>	<u>3.417</u>	<u>5.250</u>	<u>2.172</u>	<u>23.626</u>
2013.					
Inozemna potraživanja	10.220	641	3.924	20.341	35.126
Domaća potraživanja	7.547	1.411	2.168	884	12.010
Potraživanja od povezanih društava	4.468	6.423	432	-	11.323
	<u>22.235</u>	<u>8.475</u>	<u>6.524</u>	<u>21.225</u>	<u>58.459</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(D) KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Tabela 3 Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca (vezano uz dospjele stavke)

	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
2014.					
Inozemna potraživanja	5.556	38.505	9.405	2.286	55.752
Domaća potraživanja	3.627	45.784	-	-	49.411
Potraživanja od povezanih društava	14.443	61.629	2.700	-	78.772
	<u>23.626</u>	<u>145.918</u>	<u>12.105</u>	<u>2.286</u>	<u>183.935</u>
2013.					
Inozemna potraživanja	35.126	75.579	10.238	1.388	122.331
Domaća potraživanja	12.010	84.941	11.971	-	108.922
Potraživanja od povezanih društava	11.323	58.197	-	-	69.520
	<u>58.459</u>	<u>218.717</u>	<u>22.209</u>	<u>1.388</u>	<u>300.773</u>

Tabela 4 Dospjeli zajmovi i potraživanja od kupaca, ali bez umanjenja vrijednosti

	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
2014.					
Inozemna potraživanja	3.660	92	45	-	3.797
Domaća potraživanja	1.961	6	-	-	1.967
Potraživanja od povezanih društava	5.691	2	38	64	5.795
	<u>11.312</u>	<u>100</u>	<u>83</u>	<u>64</u>	<u>11.559</u>
2013.					
Inozemna potraživanja	6.606	641	101	-	7.348
Domaća potraživanja	7.455	136	973	-	8.564
Potraživanja od povezanih društava	747	3.189	2.203	376	6.515
	<u>14.808</u>	<u>3.966</u>	<u>3.277</u>	<u>376</u>	<u>22.427</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**(D) KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)**

Na dan 31. prosinca 2014. godine ukupno nenaplaćeni zajmovi i potraživanja od kupaca iznosili su 288 milijuna kuna (2013.: 355 milijuna kuna), kao što je prikazano u Tabeli 1, od kojih 255 milijuna kuna (2013.: 290 milijuna kuna) dospijeva na naplatu unutar godine dana. Na dan 31. prosinca 2014. godine na naplatu je dospjelo 24 milijuna kuna (2013.: 58 milijuna kuna; Tabela 2), od čega je 16 milijuna kuna (2013.: 30 milijuna kuna) na naplatu dospjelo do godine dana.

Na dan 31. prosinca 2014. godine ukupno potraživanje od kupaca s dospjelim stavkama na dan 31. prosinca 2014. godine iznosilo je 184 milijuna kuna (2013.: 301 milijun kuna), kao što je prikazano u Tabeli 3. Od navedenog iznosa, 182 milijuna kuna (2013.: 241 milijun kuna) je već dospjelo ili dospijeva na naplatu unutar godine dana.

Trenutačna gospodarska kriza povećava rizik i nesigurnost naplativosti nekih od navedenih potraživanja. Na dan 31. prosinca 2014. godine Grupa je iskazala rezerviranje od 7 milijuna kuna (2013.: 28 milijun kuna) za umanjenje vrijednosti ovih potraživanja. Kao što je prikazano u Tabeli 4, iznosi od 12 milijuna kuna (2013.: 22 milijuna kuna) dospjeli su, ali im vrijednost nije umanjena na dan 31. prosinca 2014. godine.

U cilju stalnog unaprjeđivanja načina na koji Grupa upravlja kreditnim rizicima, tijekom 2014. godine nastavlja se s revidiranjem internih politika upravljanja kreditnim rizicima. Unutar Riznice Grupe uspostavljena je nova funkcija upravljanja kreditima koja će Grupi biti od dodatne pomoći u upravljanju kreditnim rizikom.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(E) RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik od poteškoća s kojima se Grupa može susresti u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Grupa nema značajnih obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Grupa je veliku pozornost obratila na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući mjesečne planove. Zbog povoljne likvidne pozicije Grupe, ovaj se rizik smatra niskim. Donja tabela daje prikaz ročnosti i neusklađenosti koja iz toga proizlazi.

Grupa je s našim najvažnijim bankama dogovorila mogućnost „revolving“ kreditiranja u slučaju izvanredne potrebe za financiranjem. Na dan 31. prosinca 2014. godine ta mogućnost još nije bila korištena.

2014.	Manje	1 - 3	3 - 12	1 - 5	Preko 5	Ukupno
	od 1	mjeseca	mjeseci	godina	godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	11.812	7.341	19.153
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	163.888	88.999	20.620	1.742	-	175.249
Kratkotrajna financijska imovina	39.953	-	-	4.128	-	44.081
Novac i novčani ekvivalenti	147.236	39.727	-	-	-	186.963
	<u>351.077</u>	<u>128.726</u>	<u>20.620</u>	<u>17.682</u>	<u>7.341</u>	<u>525.446</u>
Uzeti zajmovi	-	-	-	388	-	388
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	148.423	39.947	850	-	-	189.220
	<u>148.423</u>	<u>39.947</u>	<u>850</u>	<u>388</u>	<u>-</u>	<u>189.608</u>
Neusklađenost ročne strukture	<u>202.654</u>	<u>88.779</u>	<u>19.770</u>	<u>17.294</u>	<u>7.341</u>	<u>335.838</u>

2013.	Manje	1 - 3	3 - 12	1 - 5	Preko 5	Ukupno
	od 1	mjeseca	mjeseci	godina	godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	442	16.777	1.582	18.801
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	197.472	92.900	31.314	-	-	321.686
Kratkotrajna financijska imovina	105.716	-	-	4.129	-	109.845
Novac i novčani ekvivalenti	220.015	190.941	372	-	-	411.328
	<u>523.203</u>	<u>283.841</u>	<u>32.128</u>	<u>20.906</u>	<u>1.582</u>	<u>861.660</u>
Uzeti zajmovi *	34	74	210	68	-	386
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	146.132	63.230	-	-	-	209.362
	<u>146.166</u>	<u>63.304</u>	<u>210</u>	<u>68</u>	<u>-</u>	<u>209.748</u>
Neusklađenost ročne strukture	<u>377.037</u>	<u>220.537</u>	<u>31.918</u>	<u>20.838</u>	<u>1.582</u>	<u>651.912</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 8 tisuća kuna

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(F) PROCJENA FER VRIJEDNOSTI

Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuje se po fer vrijednosti na datum bilance. Fer vrijednost procjenjuje se na temelju njezine kotirane cijene na aktivnom tržištu na datum bilance koja predstavlja input razine 1 (bilješka 17).

Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene lako i redovito dostupne putem razmjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine, cijene usluga, ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema tržišnim uvjetima. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za financijsku imovinu Grupe je trenutačna cijena ponude. Ne postoji financijska imovina izvedena iz inputa razine 2 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti temeljem vidljivih tržišnih podataka, odnosno iz inputa razine 3 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti bez vidljivih tržišnih podataka.

Glavni financijski instrumenti Grupe koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajni zajmovi i potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te uzeti zajmovi. Fer vrijednosti financijskih instrumenata i neto knjigovodstvene vrijednosti u bilanci su kako slijedi:

	Neto knjigo-	Fer	Nepriznata	Neto knjigo-	Fer	Nepriznata
	vodstvena		dobit/	vodstvena		dobit/
	vrijednost	vrijednost	(gubitak)	vrijednost	vrijednost	(gubitak)
			2014.			2013.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	19.153	18.365	(788)	18.801	18.874	73
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	275.250	275.217	(33)	321.686	321.040	(646)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	44.081	44.081	-	109.845	109.845	-
Novac i novčani ekvivalenti	186.963	186.963	-	411.328	411.328	-
Uzeti zajmovi	(388)	-	-	(308)	(301)	7
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(189.220)	(189.220)	-	(209.362)	(209.362)	-
	<u>335.839</u>	<u>335.406</u>	<u>(821)</u>	<u>651.990</u>	<u>651.424</u>	<u>(566)</u>

Fer vrijednost zajmova i potraživanja te fer vrijednost uzetih zajmova izračunavaju se prema najboljoj procjeni posloводства budućih diskontiranih novčanih tokova glavnice i kamata, koristeći tržišnu stopu sličnih instrumenata kao diskontnu stopu na datum bilance. Fer vrijednosti i neto knjigovodstvene vrijednosti bitno se ne razlikuju iz razloga što je (značajan) dio zajmova i dugotrajnih potraživanja ugovaran po fiksnim i varijabilnim tržišnim stopama, a koje značajno ne odstupaju od tržišne cijene s kraja izvještajne godine. Kratkotrajna financijska imovina, uključujući derivative, iskazana je po fer vrijednosti utemeljenoj na tržišnoj cijeni na datum bilance bez odbitka transakcijskih troškova.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

26 UPRAVLJANJE
FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(F) PROCJENA FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita kod banaka približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata. Slično tome, knjigovodstvena vrijednost po amortiziranom trošku potraživanja od kupaca i obveza s preostalim dospjecom manjim od jedne godine, koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja, približna je njihovim fer vrijednostima. Sljedeće kamatne stope, raspoložive na tržištu za slične financijske instrumente, korištene su pri određivanju fer vrijednosti:

	2014.	2013.
Zajmovi i potraživanja	4,82%	5,31%

27 POTENCIJALNE OBVEZE

U prosincu 1999. godine Matično društvo je primilo obavijest o tužbi podnesenoj od strane dijela malih dioničara. Tužba je zahtijevala od Trgovačkog suda u Zagrebu da neke odluke s Glavne skupštine dioničara, održane 18. lipnja 1998. godine, proglašeni ništavnim. Matično društvo je podnijelo odgovor na tužbu. U siječnju 2004. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je prvostupanjsku presudu kojom su zahtjevi podnositelja tužbe odbijeni. Podnositelji tužbe su 2. ožujka 2004. godine uložili žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, ali rješenje još uvijek nije doneseno. Uprava Matičnog društva je mišljenja da nikakve značajne obveze neće proizaći iz navedene tužbe. Od 2005. godine do dana izdavanja ovih izvještaja nije bilo daljnjeg pomaka u ovom slučaju.